

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Toplantı

6 Aralık 2018 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin (2/1409) gündemin 2'nci sırasına alınarak görüşülmesine ilişkin karar

B) KOMİSYON KARARLARI

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin

Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin (2/1246) görüşmelerinin ertelenmesine ilişkin karar

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un (2/1409) esas numaralı Kanun Teklifi'nin gündemin 2'nci sırasına alınarak görüşülmesine ilişkin açıklaması

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması'na Ait Protokol I'in Yerini Alan 30 Ocak 2018 Tarihli 'Protokol I', Anlaşmanın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 17 Ocak 2017 Tarihli ve 1/2017 Sayılı Ortak Komite Kararı ve Anlaşmaya Eklenen Hizmet Ticareti Hakkında 30 Ocak 2018 Tarihli 'Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1358)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1409)

3.- Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşmasının 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362)

4.- Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364)

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246)

6.- Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244)

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti

Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363)

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1366)

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245)

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1243)

11.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367)

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU

3'üncü Toplantı

6 Aralık 2018 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dışışleri Komisyonu saat 12.02'de açıldı.

Komisyon Başkanı Volkan Bozkır,

Komisyonun bugünkü gündemine;

Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine;

İlişkin birer açıklama yaptı.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin (2/1409) gündemin 2'nci sırasına alınarak görüşölmesi;

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değışikliğın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin (2/1246) görüşmelerinin ertelenmesi;

Kabul edildi.

Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç, (2/1409) esas numaralı Kanun Teklifi'nin gündemin 2'nci sırasına alınarak görüşölmesine ilişkin bir açıklama yaptı.

Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması'na Ait Protokol I'in Yerini Alan 30 Ocak 2018 Tarihli 'Protokol I', Anlaşmanın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değıştiren 17 Ocak 2017 Tarihli ve 1/2017 Sayılı Ortak Komite Kararı ve Anlaşmaya Eklenen Hizmet Ticareti Hakkında 30 Ocak 2018 Tarihli 'Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değışikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1358),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1409),

Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşmasının 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362),

Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364),

Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1366),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1243),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367),

Görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 14.32'de toplantıya son verildi.

6 Aralık 2018 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.02

BAŞKAN: Volkan BOZKIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YILDIZ (Denizli)

SÖZCÜ: Sena Nur ÇELİK (Antalya)

KÂTİP: Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayımız vardır.

Dışışleri Komisyonunun 27’nci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılıının 3’üncü Toplantısını açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır’ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Bugün 10 uluslararası anlaşmayı görüşmeyi planlıyoruz.

Gündemimizde ilk sırada, Sırbistan’la imzaladığımız serbest ticaret anlaşması yer almaktadır.

2’nci sırada, Karadağ’la imzaladığımız serbest ticaret anlaşmasının görüşülmesini planlıyoruz.

3’üncü sırada, Gürcistan’la imzalanan serbest ticaret anlaşması bulunuyor.

Gündemimizin 4’üncü sırasında, TANAP Doğal Gaz İletim Anonim Şirketiyle imzalanan anlaşma yer alıyor.

5’inci sırada, Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşması’na katılmamıza ilişkin anlaşmayı görüşmeyi planlıyoruz.

6’ncı sırada, Belarus’la imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma’yı görüşeceğiz.

7’nci sırada, Zambiya ile ülkemiz arasında imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma’yı görüşmeyi planlıyoruz.

8’nci sırada, Şili’yle imzaladığımız hava ulaştırma anlaşmasını görüşeceğiz.

9’uncu sırada, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşmaya Ek Protokol’ü görüşeceğiz.

Son olarak da ülkemiz ile Burundi arasında imzalanan askerî çerçeve anlaşmasını görüşmeyi planlıyoruz.

Basın mensuplarımıza teşekkür ediyorum.

III.- KARARLAR

A)ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi’nin (2/1409) gündemin 2’nci sırasına alınarak görüşülmesine ilişkin karar

BAŞKAN – Gündeme geçmeden önce toplantı gündemimizle ilgili bir adet önerge vardır, önergeyi okutup işleme alacağım.

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1409) esas numaralı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin gündemin 2'nci sırasına alınarak görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

Asuman Erdoğan

Radiye Sezer Katırcıoğlu

Ankara

Kocaeli

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurunuz.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un (2/1409) esas numaralı Kanun Teklifi'nin gündemin 2'nci sırasına alınarak görüşülmesine ilişkin açıklaması

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Bu, bize iletilen gündemin dışında bir ek gündem maddesi olarak geliyor; doğaldır ki bir ön hazırlığımız ve ön bilgimiz bulunmamaktadır. Yani bu konu Komisyon çalışmalarının ruhuna da aykırı bir durum teşkil ediyor yani bunun için ya bize bir süre verin, bir inceleme şansımız olsun... Sonuçta son derece önemli kararların alındığı bir Komisyondayız. Bilgimizin olması gerektiğini ifade ediyorum. O yüzden ben bu aşamada gündeme alınmamasını... Karşı olduğumuzdan değil, içeriği konusunda herhangi bir bilginizin olmamasından bu karşı konuşmayı yapma durumunda kalıyorum.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI(Devam)

2.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Ben de aslında usulleri bilerek bu görüşünüze saygı duyuyorum ancak şöyle bir durum var: Maalesef bütçe nedeniyle ve ondan sonra verilecek Meclis fasılası nedeniyle bazı anlaşmaların gecikmesinde ülkemizin menfaatleri bakımından sakınca ortaya çıkabilecek bir durum var. O nedenle, Komisyon Başkanına verilen yetkiye dayanarak, inisiyatifimi kullanarak bunu gündeme aldım. Tabiatıyla Komisyonun takdirdir ama inceledikten sonra muhalefet şerhlerinizi koyma imkânınız da olacak. Bunun bir usul itihaz etmemesi için bundan sonra özel gayret sarf edeceğim ama bugünün özel şartlarında ülke menfaatleri açısından ve de Meclisin çalışma takvimi nedeniyle, bugün görüşemezsek ocak ayının ortalarına kalacak olması nedeniyle böyle bir uygulamaya karar verdim, görüşünüzü de saygıyla dinledim Hocam.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Tekrar söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR(Devam)

1.- Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un (2/1409) esas numaralı Kanun Teklifi'nin gündemin 2'nci sırasına alınarak görüşülmesine ilişkin açıklaması(Devam)

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkanım, sizin samimiyetinize inanıyorum, güveniyorum, devlet tecrübenize de saygım var; sonuçta, Katar ile Türkiye’nin ilişkileri değişik boyutta iç siyasete de yansıyan birtakım sonuçlar doğuruyor yani bu bakımdan... Şimdi, elimize iletilen, hemen gündemin 2’nci maddesinde birdenbire inceleyemeyeceğimiz birçok madde var. Daha sonrasında bizler de muhalefet milletvekilleri olarak doğal olarak burada vereceğimiz karardan, bunun birdenbire hiç tartışılmadan kabul edilmesinden dolayı birtakım sorumluluklar taşıyacağımız çok açıktır. Bir defa daha tekrar ediyorum, sizin iyi niyetinize ve devlet tecrübenize güvenen bir kişiyim fakat bunun bir ön incelemeden sonra burada değerlendirilmesinde... Bir ek gündem olur, yarım saatlik bir toplantı olur; çok daha makul olur, hem bu Komisyonun çalışma düzenine de sizin başta vurguladığınız gibi... Kusura bakmayın, bir siyasi deneyime sahibim, on yedi yıldır milletvekiliyim; son dakika ek gündem eklemelerinin altında bir şey arama konusunda bir tecrübem oldu. Değişik vakalar var, bunlar Genel Kurulda görüşmeler sırasında gelen son dakika önergelerde de olduğu gibi bu tür komisyon gündemlerine de son dakika eklenen birtakım önerilerde daha sonra altından kalkamayacağımız, hepimizin sorumluluk taşıyacağı birtakım soru işaretleriyle karşılaşıyoruz. Bir kere daha ifade ediyorum, Katar devletine bir sorgulama yapma durumunda değilim ama Türkiye-Katar ilişkileri son dönemde tartışılan ilişkilerdir. Bu boyutla, ben gündeme alınması karşısında duruşumu ifade etmek istiyorum ve Komisyonun sağduyusuna ve parlamenter sağduyusuna bırakıyorum, diğer, iktidar partisi milletvekili arkadaşlarımın da bunu anlayışla karşılayacağına inanıyorum; sonuçta hepimizin ortak sorumluluğudur. Bir ön bilimiz olsun, Komisyonun hemen 2’nci gündem maddesi olarak bu değiştirilirse ek gündem maddesi hiçbir şey bilmeden geçecek, sonra muhalefet şerhi yapacağız yani indir-kaldır-geçir’le olmuyor bu iş. Bir bakalım, biz Türkiye Cumhuriyeti’nin çıkarlarının her zaman yanındayız, Türkiye Cumhuriyeti devletinin uluslararası alanda takındığı pozisyonların, girdiği angajmanların her zaman yanındayız ama sonuçta takdir edersiniz ki demin ileri sürdüğüm gerekçelerimin bence yeterlilik oluşturduğu kanaatindeyim. Ben, dediğim gibi, arkadaşlarımın sağduyusuna bırakıyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim.

ÜMİT ÖZDAĞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Teşekkür ederim Hocam.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI(Devam)

2.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır’ın, Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması(Devam)

BAŞKAN - Ben size bir ilave bilgi vermek istiyorum, belki içinizi daha rahatlatacak olması açısından. Bu Katar’la ilgili bugün görüşmeyi arzu ettiğimiz anlaşma ilk defa gelmiyor, bu anlaşma aynen 28 Mart 2018 tarihinde toplantıda Dışışleri Komisyonumuzda görüşüldü, oy birliğiyle kabul edildi ve aynı anlaşma Genel Kurulda seçim kararı nedeniyle görüşülemediği için hukuki tabirle kadük oldu. Aynı anlaşmayı hiçbir değişiklik olmadan Dışışleri Komisyonumuzun oy birliğiyle kabul ettiği şekilde bugün gündeme alıyoruz. Dolayısıyla sanıyorum bu izahatım tekrar değerlendirmenize imkân verecek bir bilgidir. O açıdan takdirlerinize, oylarınıza sunularak zaten Komisyonumuz karar verecek.

Ümit Hocam söz istemişti galiba.

ÜMİT ÖZDAĞ (İstanbul) – Sayın Başkan, ben hiç incelemediğimiz bir uluslararası anlaşmayı istemeyeceksiniz diye düşünüyordum ama yapmış olduğunuz açıklama daha önce geçtiğine dair.

BAŞKAN – Oy birliğiyle geçti, Genel Kurulda görüşülemediği için...

ÜMİT ÖZDAĞ (İstanbul) – O zaman ben itirazımı geri çekiyorum, tamam.

BAŞKAN – O açıdan, karar vermemdeki saik de zaten daha önce görüşölmüş olmasını hesaba kattım. Yoksa böyle bir emrivaki yapmak kesinlikle amacımız değil, ööle menfaati olması nedeniyle ve de oy birliğiyle kabul edilmiş bir... Biliyorsunuz, uluslararası anlaşmaların içeriğinde de değişiklik yapma imkânımız yok yani ya kabul ediyoruz ya reddediyoruz. Dolayısıyla o açıdan ben kendi açımdan bunu gönöl rahatlığıyla gündeme koyabileceğimi düşündüm, anlayışınızı bekliyorum.

Buyurunuz.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Efendim, size saygımı ve kariyerinize güvenimi ifade etmiştim, bu sözleriniz yeterlidir. Umarım daha sonra sıkıntılı bir tabloyla karşılaşmayız ama güvenim tam.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- KARARLAR(Devam)

A)ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN(Devam)

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin (2/1409) gündemin 2'nci sırasına alınarak görüşölmesine ilişkin karar(Devam)

BAŞKAN - Yani yasama dönemi 26, yasama yılı 3, sıra sayısı 543 olarak Komisyonumuzdan geçmiş bir yasadır, o nedenle... Bu iç rahatlatıcı görüşmeden sonra oylamaya sunacağım.

Öneriyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu şekilde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi gündemimizin 2'nci sırasında görüşülecektir. Diğer teklifleri bu doğrultuda teselsöl ettirerek görüşeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 1'inci maddesine geçiyoruz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması'na Ait Protokol I'in Yerini Alan 30 Ocak 2018 Tarihli 'Protokol I', Anlaşmanın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 17 Ocak 2017 Tarihli ve 1/2017 Sayılı Ortak Komite Kararı ve Anlaşmaya Eklenen Hizmet Ticareti Hakkında 30 Ocak 2018 Tarihli 'Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1358)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ait Protokol I'in Yerini Alan 30 Ocak 2018 Tarihli 'Protokol I', Anlaşmanın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 17 Ocak 2017 Tarihli ve 1/2017 Sayılı Ortak Komite Kararı ve Anlaşmaya Eklenen Hizmet Ticareti Hakkında 30 Ocak 2018 Tarihli 'Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi.

Bu (2/1358) esas numaralı Kanun Teklifi 9 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. 29 Kasım 2018 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir. Protokoller 26'ncı Yasama Döneminde de Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmiştir ancak dönemin sona ermesi sebebiyle Komisyonumuzda ve Genel Kurulda görüşülemeyerek kadük kalmıştır. Bu çerçevede görüşmeyi açıyorum.

İlk sözü Dışışleri Bakanlığımız temsilcisine veriyorum.

Genel Müdür Büyükelçi Ömer Gücük, buyurun.

**DIŞİŞLERİBAKANLIĞIÇOKTARAFLEKONOMİKİŞLERGENELMÜDÜRÜBÜYÜKELÇİ
ÖMER GÜCÜK** – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; öncelikle Komisyonunuzu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye ile Sırbistan arasında 2009 yılında imzalanan ve 2010 yılında yürürlüğe giren Türkiye-Sırbistan Serbest Ticaret Anlaşması'nın ikili ilişkilerimize önemli katkısı olduğunu gözlemliyoruz. STA'yı hizmetler alanına genişleten ve tarım tavizlerini önemli ölçüde geliştiren protokol değişiklikleri 30 Ocak 2018'de ilgili bakanlarımız tarafından imzalanmıştır. Revize edilen serbest ticaret anlaşması, ikili ticaret hacmimizin artırılmasına çok önemli bir katkı sağlayacaktır. Söz konusu anlaşmada yapılan değişikliklerin Sırbistan'da iç onay süreci tamamlanmıştır. Anlaşma, revize edilmiş hâliyle ülkelerimiz arasındaki ekonomik ve ticari ilişkileri hizmetler ve tarım ürünleri gibi alanlarda da yeni imkânlar sunarak daha ileri bir seviyeye taşımaya vesile olacaktır.

Saygılarımla arz ederim efendim.

BAŞKAN – Ticaret Bakanlığımızdan Genel Müdür Sayın Mehmet Tan, ilave edeceğiniz husus varsa buyurun.

TİCARET BAKANLIĞI AB VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET TAN – Öncelikle Komisyonunuzu saygılarımı sunuyorum Sayın Başkanım, değerli üyeler.

Şu aşamada ilave edeceğim bir husus yoktur.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur, buyurun.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, Protokol 1 ek 2'de Sırbistan'dan Türkiye'ye ithal edilecek ürünlerin listesi ve ithalat koşulları yer almaktadır. Ürün listesine bakıldığında Türkiye'de yetişen birçok tarım ürününün Sırbistan'dan uygun gümrük vergisi indirimleriyle ithal edileceği anlaşılmaktadır. Daha vahimi ise Sırbistan'dan taze, dondurulmuş ve soğutulmuş büyükbaş hayvan eti ithalatında listede yer alan birçok ürün gibi Sırbistan'da yüzde 100 oranında en çok gözetilen ulus (MFN-Most Favoured Nation) vergisi indirimi yapılacak olmasıdır. Et ve Süt Kurumu çiftçilere kesim için üç ay sonraya gün verirken ve depoları doluyken hâlâ et ithalatının yapılması bu işten rant elde edildiği şüphesini ve endişesini artırmaktadır. Türkiye'de tarım ve hayvancılığın gerilediği bir dönemde yapılan bu, ne yerli üreticilerimizin ne de besicilerimizin ne de halkımızın menfaatinedir.

Bu tespiti yaptıktan sonra iki konunun açıklığa kavuşturulmasını isteyeceğim. Birinci konu: Sırbistan'dan ithal edilecek 5 bin ton eti kimlerin ithal edeceği nasıl belirlenecek? Bu ithalatı Et ve Süt Kurumu mu yapıyor yoksa araçlar var mı? Var ise bunlar kimler, neye göre, nasıl belirlenmektedir?

İkinci konu: Daha önce Sırbistan'dan yapılan et ithalatının sadece Sancak bölgesinden yapıldığına yönelik açıklamalar var. Sırbistan'dan et ithalatını Sancak bölgesiyle sınırlayabilmek anlaşmanın hangi maddesiyle sağlanıyor, nasıl kontrol ediliyor? Sırbistan'ın bu bölge kısıtlamasına yaklaşımı nasıl? Bu konuların açıklığa kavuşmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tan.

TİCARET BAKANLIĞI AB VE DİŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET TAN – Sayın Güzelmansur, öncelikle Sırbistan’la serbest ticaret anlaşmamız 2010 yılı itibarıyla yürürlüğe girmiştir. 2010 yılında Sırbistan’dan ithalatımız, toplam ithalatımız 110 milyon dolar, ihracatımız 300 milyon dolardır. 2017 yılı itibarıyla Sırbistan’dan ithalatımız 400 milyon dolar, ihracatımız 720 milyon dolardır. 2018 yılı ilk on ayı itibarıyla Sırbistan’dan toplam ithalatımız 280 milyon dolar, ihracatımız 725 milyon dolardır. Son yıl itibarıyla, son on aylık dönemler karşılaştırıldığında yüzde 20 ithalatta düşüş, yüzde 22 ihracatta artış mevcuttur. Bu anlaşma büyük ölçüde Türkiye’nin çıkarları doğrultusunda yürümektedir.

Mevcut hâliyle anlaşma bir mal ticareti anlaşmasıdır, sanayi ürünlerinde karşılıklı olarak bütün vergiler sıfırlanmıştır, o şekilde uygulanmaktadır. Tarım ürünlerinde daha dar kapsamlı bir uygulama söz konusudur. Bu çerçevede tarım ürünleriyle ilgili kapsamın belli ölçülerde kontrollü bir şekilde geliştirilmesi ve hizmetlerle ilgili de anlaşmanın kapsamının geliştirilmesi amacıyla müzakereler yürütülmüş, bu çerçevede o ek 2’de bahsedilen ürünler üzerinde ve miktarlar üzerinde anlaşılmıştır.

Burada yapılacak ithalat tamamıyla Tarım Bakanlığımızın kontrolünde sağlık anlamında, bitki sağlığı, hayvan sağlığı anlamında kontrolünde yürütülmektedir Türkiye’nin et ithalatı ve bu kota dağıtımları özellikle et gibi hassas sektörlerde devlet kurumları, Et ve Süt Kurumu gibi, kurumlar eliyle yürütülmektedir. Burada şu aşamada henüz bir düzenleme yoktur ama bu uygulamadan sapmayı gerektirecek de herhangi bir durum söz konusu değildir. Öncelikle bunu belirtmek isterim.

Sancak bölgesiyle ilgili konu da et ithalatında Tarım Bakanlığının uygun koşulları sağladığı tespit ettiği, inceleyip, yerinde görüp tespit ettiği kuruluşlardan ancak ve ancak ithalat söz konusudur. Dolayısıyla, Sırbistan’ın neresinde, hangi kuruluş koşullarımıza uygun ürün üretmekte ve Türkiye’ye satışını yapabileceğine ilişkin değerlendirme Tarım Bakanlığımızca yapılmaktadır. Bakanlığımızın değerlendirmeleri ışığında şu anda belli bir bölgeden ithalat gerçekleşmektedir. Dolayısıyla, bu konu Tarım Bakanlığımızın kontrolü altındadır ve şimdiye kadarda herhangi bir sorun Sırbistan tarafından dile getirilmiş değildir.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Oruç, buyurun.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli üyeler, değerli bürokratlar; Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti arasında imzalanan ticaret anlaşması Dünya Ticaret Örgütünün öngördüğü ikili veya çok taraflı en çok kayırlan ülke esasına dayalı vergi indirimli veya tamamen vergisiz ithalat-ihracat anlaşmasıdır.

Bu tür ticari anlaşmaların temel hedefi her iki ülkede bulunan üreticilerin mümkün olduğunca en üst kâr marjını yakalaması, diğer yandan da iki ülkedeki tüketicinin kaliteli ve ucuz ürünlere erişiminin sağlanmasıdır. Ancak, ithalat ve ihracat kalemleri ve miktarlar belirlenirken sorumlu hükümetler yerli üreticinin imtiyazlarını ve sürdürülebilir gelişimini gözetmelidir. Serbest ticaret anlaşması imzalayan bir hükümet kendi kalkınma planı çerçevesinde bir yandan üreticisini ihracat boyutuyla desteklerken, diğer yandan fiyat riskini yükseltebilecek iç pazar talebini daraltmadan kontrollü bir ithalat dengesinin yakalanmasına odaklanmalıdır. Aksi durumda vergilerden muaf tutulmuş ithal ürünlere karşı, yerli üreticinin rekabet imkânı kalmaz ve yerli üretici, bir grup ayrıcalıklı ithalatçıya ve piyasayı kontrol eden komisyonculara ezdirilmiş olur. Özellikle ekonominin temelini oluşturan tarım ve hayvancılık sektörümüz bu bağlamda ciddi bir risk altındadır.

Burada büyükbaş hayvan eti, domates, buğday, ayçiçeği tohumu, ayçiçeği tohumu yağı, mısır, soya fasulyesi, yeni pazar mantısı gibi ürünler en çok kayırlan ölkede indirimine tabi olarak ithal edilecek ve aynı biçimde Türkiye’den çeşitli ihracat ürünlerinin; deniz ürünü, domates, patlıcan, balkabağı, kabak, tom fındık, Antep fıstığı, kurutulmuş incir, narenciye gibi ürünler ve daha sıralayabileceğimiz kimi ürünler yine aynı biçimde ihracata tabi olacaktır. Yerli üreticinin Sırbistan özelinde dış pazarda yüksek kâr imkânını artırabilmekle birlikte iç pazardaki arz-talep ve fiyat dengesinin Türkiye’li tüketicinin lehine korunması mutlaka dikkate alınmalıdır.

Yukarıdaki ifadelerden yola çıkarak öngörülen ihracat ve ithalat dengesinin Türkiye’li hayvan ve tarım üreticilerinin aleyhine olduğu görülmektedir. 5 bin ton büyükbaş hayvan etinin Türkiye pazarına girmesi, geçici olarak tüketiciye ucuz ama sağlık açısından denetimsiz etin sofralarına ulaşması sağlanmış oluyor bu biçimde ve hayvancılık sektörünün sürdürülemez bir noktaya getirildiğini görüyoruz. Sağlıkla ilgili evet, denetim yapıldığı ifade ediliyor, başka komisyonlarda da bunlar çok tartışıldı, Genel Kurulda da tartışıldı ama yakın zamanda siz de biliyorsunuz ki Türkiye’de şarbon hastalığı tespit edildi ve bazı bölgeler bu anlamıyla karantinaya alınmıştı.

Türkiye’nin geneli bir “buğday ambarı” olarak nitelenirken iç pazardan almak yerine, Sırbistan’dan buğday ithal etmek, yerli üretici açısından bir nevi kırbaç cezasıdır. Yerli buğday üreticisi, neredeyse maliyetin altında buğdayını satmaya zorlanmakta ve buradan kâr elde eden kesimler, komisyoncular ve iktidar partisine yakın gıda sanayicileridir. Buğday üreticilerimiz elde ettiği parayla geçinemezken iç pazarda temellük sahibi olan Ülker, Şölen, Torku, Saray ve benzeri büyük gıda sanayi grupları iktidarın desteğiyle vergisiz buğday ithalatıyla yerli üreticiyi tehdit etmektedir.

Kısacası, vahşî kapitalizmin temeli olan sömürü modelleri arasında ucuz ham madde uğruna yerli üretimi vergisiz ithalatla hizaya getirmek ve vergilerle komisyoncular arasında yerli üreticiyi boğmak, bu ikili serbest anlaşmayı bir adım daha pratiğe geçirmiş olacaktır. Buna benzer ikili serbest ticaret anlaşmalarıyla yerli üreticilerin daha düşük kâr marjıyla veya zararına mallarının satışa zorlanması kabul edilemez. Bu ikili anlaşma, yerli üreticinin sürdürülebilir üretim imkânlarını kısıtlama riskini oluşturması sebebiyle bu anlaşmaya muhalefet şerhimizi düşüyoruz.

Ayrıca, söz konusu anlaşmanın veya anlaşmanın ek protokollerinde yapılacak olası değişikliklerin onaylanmasına dair Meclis yetkilerinin Anayasa’da belirtilen “güçler ayrılığı” ilkesi ve halk iradesinin temsili ile çelişecek bir şekilde anlaşmada düzenleme yapma ayrıcalığının Cumhurbaşkanına devredilmesine özellikle karşı çıkıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Koç, buyurun.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Muhalefet partisi sözcülerinin görüşlerine katıldığımı ifade etmek istiyorum. Gönülünden geçen bir şeyi belki siyasi teamüller dışında bu Komisyonun da çalışma usulleri dışında paylaşma ihtiyacı duydum.

Türkiye’de biliyorsunuz, iki bakanlığın önünde “millî” eki vardır: Biri Millî Savunma Bakanlığı, biri, Millî Eğitim Bakanlığı. Günümüz gerçekleri ve gelecek projeksiyonu, ölkeler arası dengeler, dünya konjonktürü belki bu sayının biraz artırılmasını gerektiriyor, bunların başında da tarım ve hayvancılık geliyor. Yani Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının adı bence millî Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı olması gerekli. Çünkü istediğiniz kadar -bunu bir yurt dışı gezisinde siz de vardınız, eğitimle ilgili bölümde de söylemiştim- fügeniz olsun, F-35’iniz olsun, S-400’ünüz olsun ama kendisini doyuramayan topraklara sahip ölkelerin ulusal güvenlik penceresi hep açıktır. Kadim Anadolu toprakları yüzyıllar boyunca,

binlerce yıl boyunca birçok uygarlığa, en sonunda Türk milletine yurt olmuştur ve bu topraklar bizi doyurmak zorundadır. İktidarda kim olursa olsun, mutlaka bir tarım ve hayvancılık politikasının bu topraklarda yeten şekliyle bu ülkenin gelecek projeksiyonuna yansıtılması gerekir. Şimdi, bu tür anlaşmalar serbest ticaret kavramı çerçevesinde bütün dünyada olduğunu biliyoruz ama bir Konya yüzölçümüne sahip Hollanda'yı düşünecek olursak kara toprakları bakımından, tarım ve hayvancılık ürünü bakımından yani Türkiye'nin bu konuda çok ciddi bir atılım yapması lazım. Her ürün, 50 tane mi olur, 100 tane mi olur, tropikal birtakım ürünler dışında bu topraklarda ve bu iklim kuşağında yetişebilecek olan her türlü ürünü kendi nüfusumuza yetecek şekilde planlaması ve teşvikinin yapılması gerekir. Bunların başında Sayın Oruç'un söylediği gibi buğday gelmektedir, et gelmektedir. Türkiye bu planlamayı yapmadan önümüzdeki yıllarda "Askerî gücüm şu, uçağım şu, füzem şu" diye uluslararası arenada hiçbir zaman güvenliğini tam sağlayamaz, kendini doyuramayan bir ülke, kendi kuşaklarını iyi eğitemeyen bir ülke her zaman güvenlik açığı olan bir ülkedir. Bunu ifade etmek istiyorum.

Son olarak burada ek protokollerde değişiklik yapılmasına dair birtakım yetkilerin bu güçler ayrılığı ilkesinin dışına çıkılarak zaten çerçeve o şekil ama Sayın Cumhurbaşkanlığı makamına bırakılmasına biz de son derece hem rahatsızız hem karşıyız. Şunu özellikle ifade edeyim: Bu, mevcut Sayın Cumhurbaşkanına yönelik bir tespit değildir, genel bir tespittir, deminki kadar güvenlik sorunudur. Tek kişinin karar verdiği bir ülke çok kolay ipotek altına girer sayın Komisyon üyeleri. Bağımsız, halkının, milletin iradesinin yansıdığı bir parlamentoya sahip olan ülkeler çeşitli uluslararası kararların alınması gereken tarihi kavşak noktalarında kolay teslim olmazlar. Örnek: 1 Mart 2003. O parlamento iradesi çoğunluk kısmıyla, azınlık kısmıyla birleşerek o ülkenin menfaatini koruyacak bir karar alır ama tek kişi üzerinde bir kere daha ifade ediyorum, mevcut Sayın Cumhurbaşkanını kastederek söylemiyorum, sistemleri kastederek söylüyorum, tek kişinin ipotek altına alınması, hırslarının, beklentilerinin değerlendirilip onun üzerinden bir ülkenin kaderiyle oynanması müsaittir. Basit bir uluslararası anlaşma gibi gözüküyor ama genele havale ettiğiniz zaman böyle de bir sonuç çıkıyor. Bunu da bu Komisyon çalışma sırasında ifade etmeyi bir görev farz ettim.

Söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum efendim. Biz de muhalefet şerhimizi dercedeceğiz, onu da ifade ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur, buyurun.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Bakanlık yetkilisinden o sorduğum o iki sorunun bir tanesinin cevabını alamadım, dedim ki: "Sırbistan'dan ithal edilecek 5 bin tonu kimlerin ithal edeceği nasıl belirlenecek." "Bakanlık" dediniz de burada Et ve Süt Kurumunun rolü mü yani o mu karar verecek yoksa yine özel firmalara yine sipariş mi verilecek? Bunu lütfen, net, açık olarak söylerseniz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

TİCARET BAKANLIĞI AB VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET TAN – Sayın Başkan, öncelikle, Tarım Bakanlığımızın ilgi alanıyla ilgili, sorumluluk alanıyla ilgili konularda görüş beyan etmemin çok doğru olmadığını saygılarımla size arz etmek isterim.

İthalatla ilgili biraz önce bahsettiğim çerçevede bir uygulama Tarım Bakanlığımız üzerinden gerçekleştirilecek. Ancak şimdiye kadarki uygulamalar, bu ithalatlar Et ve Süt Kurumu üzerinden yapıldı. Bundan sonra da bunun aksine bir uygulamaya geçilmesi için herhangi bir irade beyanı olmamıştır. Dolayısıyla bu çerçevede devam etmesini öngörüyoruz. Bu konuyla ilgili cevabım budur.

Dediğim gibi, pek çok konu aslında Tarım Bakanlığımızla ilgili. Sadece buğdayla ilgili şeyi bilgi olarak aktarmam gerekir. İlave, yeni eklenen tavizlerde buğdayla ilgili bir ilave taviz söz konusu değildir. Onu eklemekte yarar görüyorum.

Son olarak da ekler ve protokollerde değişiklik yapma yetkisinin Cumhurbaşkanına verilmesi konusunda ilgili, bunun, son dönemde olan bir şey veya sistem değişikliği ardından gerçekleşen bir durum olmadığını vurgulamak isterim. 2010'lu yıllardan bu yana özellikle anlaşmalarımızın eklerinde, ana metne, aslına yönelik olmamak kaydıyla, zaman zaman sıkıntılar, ufak tefek teknik sorunlar olduğunda bile Meclisimizi rahatsız etmek durumunda kaldık. Örneğin, Şili'yle serbest ticaret anlaşmamızın ekinde İspanyolca ve İngilizce metinler arasında menşe kurallarındaki bir uyumsuzluk için Meclisimize gelmek durumunda kalmıştık. Buradaki temel amaç, teknik eklerdeki yani ana metne şamil olmamak kaydıyla eklerdeki değişikliklerin Sayın Cumhurbaşkanının yetkisine bırakılmasıdır. 2010'lardan sonra yapılan Malezya, Kore, Faroe Adaları, Singapur anlaşmalarının tamamında zaten bu yetki Sayın Cumhurbaşkanına bırakılmış durumdadır.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Sezgin.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sırbistan'ın Avrupa Birliğiyle yoğun müzakereler içinde olduğunu biliyoruz ve bizim serbest ticaret anlaşmamızın da bu süreçte Avrupa Birliği ile Sırbistan arasındaki ilişkiler ve görüşmeler ilerlerken derinleştirilmesi mutlaka ticari anlamda avantajımızdır. Ancak, hayvancılık ve tarım ürünleri konusunda buğdayla bağlantılı olarak, ben arkadaşlarımın ifade ettikleri kaygılara katılıyorum.

Bu bağlamda sorum şu olacaktır: Sırbistan'la ikili ticaretimizde hayvancılık ürünlerinin ve buğdayın genel ithalatımızda tuttuğu yerin bize aktarılması.

İkincisi: Münhasır yetkisini, Sayın Cumhurbaşkanının, biz de uygun bulmuyoruz açıkçası.

Biraz önce teknik modalitelerden bahsettiniz. Meclis her hâlükârda teknik modalitelere vakit ayıracak durumdadır. Ondan sonra teknik modalitelerin tanımı önemli. Sizin için teknik modalite olarak görülecek bir şey bizler için daha ağırlıklı, daha öze ilişkin olarak mütalaa edilebilir. Bu hususta bizim de bir itiraz şekillendirdiğimizi belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, bildiğiniz gibi, kısa süre önce sizin Başkanlık ettiğiniz bir heyetle, benim de içlerinde olduğum değerli milletvekillerimizle birlikte Belgrat'a bir ziyaret yapmıştık. Orada son derece güzel bir ağırlama, sıcak bir misafirperverlik gördük, en üst düzey devlet yetkilileriyle, aralarında Cumhurbaşkanının, Meclis Başkanının olduğu ve tabii ki muhataplarımızın olduğu görüşmeler yaptık. Sırbistan'la ilişkilerimizin iyileşmesine, Balkanlarda istikrar, barış ve huzur anlamında biz de önem veriyoruz. Tabii ki Meclisteki tüm partiler önem vermekte. O ziyaretin henüz daha üzerinden kısa bir süre geçti. O ziyarette iki ülke arasındaki ilişkiler, bölgenin geleceği gibi birçok konuyu derinlemesine tartışma, değerlendirme fırsatı bulmuştuk Sırbistan yetkilileriyle.

Tabii ki bu tür ziyaretlerin sonrasında, önümüzdeki gibi anlaşmalar ülkeler arasında ticareti, ilişkileri geliştirmeye muhakkak katkı yapar. Bu anlaşmanın özünün iyi niyetli bir anlaşma olduğundan şüphem yok. Ancak içinde, bizim kendi yurttaşlarımızı, özellikle de içinden geçmekte olduğumuz şu

süreçte son derece olumsuz etkileyecek unsurlar var. Yoksa biz tabii ki her ülkeyle olduğu gibi ama özellikle Sırbistan’la, Balkanlarda istikrar açısından son derece önemli olan Sırbistan’la ilişkilerin, özellikle ticari ilişkilerin gelişmesinden yana oluruz. Ama bunun, bu yapılırken ülkemizdeki duruma baktığımızda... Her birimizin seçim bölgeleri de var, gidiyoruz, geziyoruz; oralarda özellikle tarım sektörünün, hayvancılık sektörünün durumu ortadayken, şimdi biz, burada, Türkiye’de yetişen birçok tarım ürününe ek olarak 5 bin ton büyükbaş etin de Sırbistan’a verilecek en çok gözetilen ulus vergisi indirimiyle ithal edilmesinin yolunu açacağız. Biz tabii buna karşıyız. Çok da doğal karşı olmamız çünkü ülkemizdeki duruma baktığımızda, insanlar son beş, on yılda özellikle artık, hayvancılığı neredeyse bırakma noktasına geldiler, süt para etmiyor diye ineklerini bir şekilde sattılar, kestiler. Biz hayvancılığı destekleyeceğimiz yerde, tam tersine, ithal politikalarıyla -ki hayvancılık yapan çiftçilerimizin tüm itirazlarına rağmen- ülkemizi bir ithalat cennetine dönüştürdük. Avrupa’da, dünyada ülkeler Türkiye’ye bakarken “Ne kadar küçükbaş ya da ne kadar büyükbaş hayvan satabiliriz, biz bu ülkeye ne kadar buğday satabiliriz?” diye bakıyor. Bu, açıkçası, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetinin Türkiye’yi tarım ve hayvancılıkta getirdiği nokta açısından son derece kaygı vericidir, vahimdir.

Özellikle, tabii değerli arkadaşlarım da dikkat çektiler ama Hükûmetin yani Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetinin bir taraftan açıklamaları ile icraatları hep birbirinin zıttı yana gidiyor. Sürekli, son yıllarda, biz dinliyoruz, işte “İthalata muhtaç etmeyeceğiz, çiftçimizi destekleyeceğiz.” diyor ama böyle dendiği sürece iktidar yetkililerinden, hemen akabinde, mutlaka yeni, ithalatın önünü açan kararnameler ya da buna benzer -işte anlaşmada- bazı istisnalar ya da teşvikler görmek doğrusu üzücü.

Şimdi, bir de bugünlerde, tabii, çok fazla konuşulmakta, bu konuda da bir netleşmeye ihtiyaç var; konunun uzmanı isimler, uzmanlar, gazeteciler, sizler de okuyorsunuzdur, basında son günlerde şunu yazıyorlar: “Et o kadar çok ithal edildi ki şu anda Et ve Süt Kurumunun depoları et dolu ve bu depolardaki bu etler bozulma tehlikesiyle karşı karşıya.” Öyle olduğu için de aslında şu anda bir taraftan biz burada, mesela Sırbistan’dan 5 bin ton daha fazla etin ithalinin yolunu açarken, diğer taraftan yine aynı Hükûmetin başka yetkilileri ya da başka bir kurumun yetkilileri “Biz fazla eti nasıl satarız?” diye özellikle Orta Doğu ülkelerinde pazar arıyorlar. Bu, plansızlıktır, öngörüsüzlüktür yani adına ne dersiniz deyin. Yani bir odada biz “Aman Sırbistan’dan et alalım, teşvik edelim.” diyoruz, öbür odada bir başka, yine Hükûmetinizin yetkilileri, kurumları “Ya, bu kadar aldık, biz bunu ne yapacağız? Kokmak üzere, bozulmak üzere. Acaba biz bunu nasıl satabiliriz?” diye ihraç pazarı arıyorlar. Yani böyle bir plansızlık hiçbir zaman olmadı. Tabii, biz böyle konuşuyoruz ama bunun bedelini işte benim Alpu’daki, benim Seyitgazi’deki ya da Ankara’nın hemen Polatlı’sındaki çiftçi ödüyor yani bu plansızlığın bedelini çiftçi ödüyor. Çünkü bir gün çiftçi umutlanıyor “Teşvik geliyor, hayvancılığa destek verilecek, 300 baş hayvan projesi geliyor,” diye umutlanıyor, ertesi gün bir bakıyoruz... Mesela ben geçen hafta Seyitgazi’de, Alpu’daydım, Koca Seyitgazi’de 1 çiftçi faydalanmış o teşvikten, Alpu’da hiç yok. Yani koca Alpu Ovası’nda, hayvancılığın, tarımın cenneti koca Alpu Ovası’nda destek verilen bir kişi bile yok ama öte taraftan bakıyoruz “İthal et alalım, ithal buğday alalım...” Ülkenin bu noktaya gelmemesi lazım. Az önce Sayın Koç söyledi, hakikaten, tarım ve hayvancılık da aynı eğitim gibi milli olarak bakılması gereken ve bütün planlamaların, kararların bu şekilde alınması gereken bir alan.

Ayrıca, bu ucuz et olacak şey... Yani gidin bakın, ucuz et yok, hakikaten yok. İthal ediyoruz, ediyoruz, ediyoruz, insanlar Türkiye’ye gözleri parlayarak bakıyorlar artık “Ya ben ne satabilirim buna? Dana mı satarım, koyun mu satarım?” diye. Yani böyle bir noktaya geldik ama eti yurttaşımız ucuza almamakta, yememekte.

Ben, bu anlaşmaya... Başta söylediğim gibi, Sırbistan'la özellikle de son ziyaretimizde benim de gözlemlediğim sıcak hava önemlidir, ilişkilerin gelişmesinden yanayız. Başta oradaki Sayın Cumhurbaşkanı ve diğer yetkililer gerçekten Türkiye'nin bölgeye yönelik politikalarına da önem verdiklerini ifade ediyorlar. Ama bu yapılırken, biz, Anadolu çiftçimizi mutlak surette korumak durumundayız. Bu anlaşma bu hâliyle, çiftçimizi, hayvancılık sektöründe çalışan çiftçimizi, köylümüzü koruyan bir anlaşma değildir. Bu yüzden biz buna muhalifiz ve şerhimizi de sunacağız.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SIRBİSTAN CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI'NA AİT PROTOKOL I'IN YERİNİ ALAN 30 OCAK 2018 TARİHLİ “PROTOKOL I”, ANLAŞMANIN “MENŞELİ ÜRÜNLER” KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ İŞBİRLİĞİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN PROTOKOL II'SİNİ DEĞİŞTİREN 17 OCAK 2017 TARİHLİ VE 1/2017 SAYILI ORTAK KOMİTE KARARI VE ANLAŞMAYA EKLANAN HİZMET TİCARETİ HAKKINDA 30 OCAK 2018 TARİHLİ “PROTOKOL III”ÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) “1 Haziran 2009 tarihinde imzalanan ‘Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması’na Ait Protokol 1’in yerini alan 30 Ocak 2018 tarihli ‘Protokol I’, Anlaşmanın ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’sini değiştiren 17 Ocak 2017 tarihli ve 1/2017 Sayılı Ortak Komite Kararı ve Anlaşmaya Eklenen Hizmet Ticareti Hakkında 30 Ocak 2018 tarihli ‘Protokol III’ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- 2/3/2010 tarihli ve 5954 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın ekleri ve protokollerine ilişkin değişiklikleri onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4 (1) – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum.

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1358) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 7 Aralık Cuma günü saat 14.00'e kadar muhalefet şerhlerini Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Gündemin 2'nci maddesine geçiyoruz.

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1409)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/1409) esas numaralı Kanun Teklifi 5 Aralık 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve aynı tarihte Komisyonumuza havale edilmiştir. Anlaşma 26'ncı Yasama Döneminde Komisyonumuzun 28 Mart 2018 tarihli toplantısında görüşülmüştür ve oy birliğiyle kabul edilerek Genel Kurul gündemine sevk edilmiştir ancak dönemin sona ermesi sebebiyle kadük kalmıştır.

Anlaşmayla ilgili ilk sözü Dışışleri Bakanlığı Temsilcisine veriyorum.

Büyükelçi Ömer Gücük, Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ
BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÜK – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

25 Aralık 2001 tarihinde imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nı geliştiren ilişkilerimiz çerçevesinde güncelleme ihtiyacı doğmuştur. Bu amaçla, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması 18 Aralık 2016 tarihinde Trabzon'da Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanı Sayın Naci Ağbal ile Katar devleti Maliye Bakanı Ali Şerif Al-İmadi tarafından imzalanmıştır. Bu anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle birlikte eski anlaşma hüküm ifade etmeyecektir. Anlaşmayla kişilerin aynı gelir üzerinden iki devlette birden vergilendirilmesinin – çifte vergilendirme- önlenmesi amaçlanmaktadır. Böylece, akit devletlerden birinde yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer devlet mukimlerinin o devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunmakta ve müteşebbislerin risk almadan önce ileride karşılırlarına çıkacak her türlü vergiyle ilgili mükellefiyeti hesaplayabilmeleri sağlanmaktadır. Çifte vergilendirmelerin akit devletlerde önlenmesiyle Katarlı yatırımcılar için Türkiye'nin, Türk yatırımcılar içinse Katar'ın daha cazip hâle geleceği düşünülmektedir.

Saygılarımla arz ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı Sayın Yıldırım Bozbıyık, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI YILDIRIM BOZBIYIK – Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çifte vergileme anlaşmaları –Dışışlerinden gelen büyükelçimizin de bahsettiği gibi- gelirin elde edildiği ülke mukimleri ya da kaynak devletle vergilendirme konusunda ülkelere belirleme veren temel bir anlaşma metodudur. Temelde, iki ülke arasında yapılan ekonomik yatırımlar çerçevesinde özellikle gelir üzerinden alınan vergilerin, gelir ve kurumlar vergisi gibi vergi türlerinin vergilendirme yetkisinin kimde olduğuna dair belirleme yapan bir anlaşma türü. Bu anlamda, Katar devletiyle imzalanmış bir anlaşmadır. Hâlihazırda zaten bizim Katar devletiyle yapmış olduğumuz anlaşma 25/12/2001 tarihinde imzalanmıştır ve 1/1/2009 tarihi itibarıyla da uygulanmaktadır. Ancak gerek gelişen ekonomik koşullar gerekse Birleşmiş Milletler ve OECD çerçevesinde çifte vergilendirme konusunda yaşanan son gelişmeler neticesinde model anlaşmalar değişebilmekte, bu kapsamda da bütün ülkeler anlaşmalarını yenileyebilmektedir. Katar tarafından bu anlamda, bu doğrultuda Birleşmiş Milletler OECD modelinde çifte vergileme anlaşmaları kapsamında ortaya çıkan yeniliklerin görüşülmesi amacıyla teklif edilmiş bir müzakere metni vardır. Bu kapsamda yapılan müzakere neticesinde bu anlaşma imzalanmıştır. Yenilik olarak sadece birtakım oranlar güncellenmiştir ve onun dışında karşılıklı idari yardımlaşma sistemi, “MAP” dediğimiz bir sürecin yani vergi anlaşmazlıklarının çözülmesi konusunda geliştirilmiş olan uluslararası bir mekanizmanın anlaşmaya dercedilmesiye yapılmıştır ve aynı zamanda, bilgi değişimi konusunda yeni hükümler eklenmiştir son gelişmeler çerçevesinde.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çakırözer, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sorularımızı sorabilir miyiz?

BAŞKAN – Tabii, tabii.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Ben, Dışışleri Bakanlıından gelen heyetimize...

BAŞKAN – Ömer Gücük, Büyükelçi, Genel Müdürtümüz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Biliyorum, çok iyi tanıyorum. Bakanlığımızın en başarılı, en deneyimli diplomatlarından. Onu burada görmekten de ayrıca memnun olduk.

Katar konusunda kafalardaki soruları aydınlatmanızı rica edeceğim.

Birincisi: Kıbrıs'ta Rumlarla Katar'ın petrol şirketinin Exxon'la birlikte yaptığı anlaşmanın içeriği nedir? Biz basında haberler okuyoruz, yorumlar okuyoruz ama net olarak hangi anlaşmayı yapmaktalar? Türkiye, biliyorsunuz, orada –ben tabii, diplomat olmadığım için kelimeleri belki iyi kullanamayabilirim ama- hem Türkiye'nin hem KKTC'nin kendi egemenlik haklarının ihlali anlamına gelen, biliyorsunuz, her türlü, Doğu Akdeniz'deki anlaşmaların mutlak surette, özellikle de KKTC'nin onayı olmadan, rızası olmadan ya da bir şekilde Kıbrıs sorunu çözülmeden tek taraflı oldubittiler yapılmasına karşıdır. Ama bizim gördüğümüz kadarıyla işin içinde Exxon ve Katar olduğu için bu anlaşmanın yürüdüğü yönünde haberler, iddialar okuyoruz. Tabii, ben çok üzülüyorum. Neden üzüldüğümü de sizinle paylaşayım ya da ben sorumu sorayım, daha sonra konuşmamda onu söyleyeyim. Bu yapılan anlaşma doğru mudur? Ne içermektedir? Bunun hangi bölümünü biz egemenlik hakkı ihlali saymaktayız? Buna karşı ne yaptık, ne yapmaktayız uluslararası platformlarda? Katar devleti ile karşılıklı ne yapmaktayız? Bu konularda bizi aydınlatırsanız sevinirim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gücük.

DİŞİŞLERİBAKANLIĞIÇOKTARAFLIEKONOMİKİŞLERGENELMÜDÜRÜBÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÜK – Sayın Başkan, tabii, doğrudan bu konuya bakan ilgili birimde değilim ama şu anki durumda Kıbrıs Rum kesimiyle yapılan anlaşmanın üretim paylaşım anlaşması olduğunu biliyoruz. Konunun her platformda ilgili birimlerimiz tarafından sürekli olarak gündemde tutularak KKTC’nin bütün çıkarlarının savunulması konusunda her platformda hem çekincelerimizi hem de görüşlerimizi sağlam ifadelerle aktarmaya devam ediyoruz. Bu süreç karışık bir süreç tabii ki. O bölgedeki durumun teknik ayrıntılarına tam vâkıf olamamakla birlikte kendi açımdan, ben size şunu söyleyebilirim: Bütün birimlerimizle ve yurt dışı ve yurt içi olmak üzere bu konuda elimizden gelen her türlü açıklamaları ve ülkemiz ile KKTC’nin bütün çıkarlarını savunacak tedbirleri almaya devam ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, tabii ki KKTC’nin çok Değerli Dışışleri Bakanını burada ağırladık, bir bölümü açık, bir bölümü kapalı oturumda da bu konu dâhil birçok konuyu görüştük. İzin verirsiniz -bu sorunuz aslında çok önemli bir sorudur ve hepimizin bir kere değil, sürekli bilgi almak arzusunda olduğumuz bir konudur- önümüzdeki Dışışleri Komisyonu toplantılarından birisini Dışışleri ve Enerji Bakanlığımız temsilcilerini de davet ederek münhasıran bu konuya tahsis edelim. Belki daha rahat bir ortamda daha uzun süreli konuşabiliriz. Eğer siz de uygun bulursanız o şekilde devam edelim.

Buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Başkanım, çok isabetli olur.

Bunu şunun için sordum: Tabii, Sayın Büyükelçi ayrıntılarına vâkıf olmayabilir ama yanıtında da gördüğünüz gibi aslında siz diplomatların daha iyi anlayacağı gibi net bir şekilde Katar’a herhangi bir “Bakın, şunu yaparsanız, bunun bedeli şu olur.” gibi bir şeyin söylenmediğini anlıyorum ben. Yani “her platformda koruyoruz” vesaire... Yoksa Dışışlerinin geleneğinde eğer net bir şey varsa burada net açıklanırdı yani “Biz şurada şunu söyledik, bunun kabul edilmeyeceğini söyledik.” şeklinde. Ama ben konuyu şunu için açtım...

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, burada sözünüzü kesmek pahasına... Diplomaside bazı şeyler ketumiyet, mahremiyet ve müphemiyet içinde yürütülür. Dolayısıyla söylenmiş olan şeylerin burada “Söylendi.” denmesi gerekemeyebilir ülke menfaatleri açısından. Onun için, kapalı bir oturumda görüşelim derken belki rahat bir ortamda detaylarına inebiliriz demiş olmam ondan kaynaklı.

Teşekkür ederim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Ben şimdi o zaman geneli hakkındaki görüşlerimi paylaşmak isterim.

Bu tür anlaşmalar aslında kendi ülkemizin iş insanının hayrınadır, faydasınadır, tabii ki Katarlıların da faydasınadır ama çifte vergilendirmenin önlenmesi, aslen biz bu tür anlaşmaları kendi ülkemizin faydasına olduğu için de yapmaktayız, ekonomik ilişkiler gelişsin diye yapmaktayız ve bizim parti olarak genel olarak bu tür anlaşmalara bir karşıtlığımız yok, burada da bir muhalefet şerhi koyma gibi bir niyetimiz de yok ama şunu paylaşmak isterim. Bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak, bırakın Dışışleri Komisyonu üyeliğini, ben şundan fevkalade üzüntü duyuyorum: Biz, Körfez ülkeleri Katar’a ambargo uyguladığında oraya süt, oraya mama –asker göndermeye gelmiyorum- gönderen tek ülkeyiz, daha sonra başka ülkeler de... Ama orada acil yani en temel ihtiyacı gönderen ülke Türkiye Cumhuriyeti olmuştur. Daha sonra, eş zamanlı bir şekilde yine Doha’da Katar’ın korunmasına yönelik asker bulundurmak için bir anlaşma imzalandı. Bu anlaşmaya uygun olarak orada bizim Türk Silahlı Kuvvetlerimizin, Meclisin de onayıyla, personeli bulunmakta, bulunacak yani teknik ayrıntıları şu anda bilmiyoruz. Biz, dünyanın dört bir yerine tabii, bu tür katkılar sağlamaktayız. Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu tür görevlerdeki başarıları göğsümüzü kabartmakta ama diğer yandan, benim az önce sorduğum

sorunun amacı buydu, biz bunları yaparken muhatabımızın aynı şekilde Türkiye'nin hassas olduğu konularda biraz daha sanırım duyarlı davranmasını beklemek en temel hakkımızdır. Yani o kadar rahat bir şekilde anlaşma imzalanıyor, o kadar rahat ifadeler kullanılıyor ki bu bizi son derece üzüyor. Yani biz, Kıbrıs Türkünün orada saçının telinin zarar görmesini, onun bir çıkarının zarar görmesini istemeyiz ama görüyoruz, işte Exxon geliyor, Amerika'nın 6'ncı Filosu Exxon'u korumak için geliyor ama Exxon'un ortağına baktığınızda Katar devlet petrol şirketi, özel de değil, devlet petrol şirketi. Geçen de Sayın Cumhurbaşkanının sözü vardı, biliyorsunuz yani Katar Şeyhiyle yaptığı toplantıda ilişkilerin ne kadar iyi olduğunu anlatan sözleri basına yansımıştı. Ben, Katar'dan da aynı şekilde ama açık ama sizin dediğiniz gibi gizli "Biz bu anlaşmayı iptal ediyoruz. Kıbrıs sorunu çözülene kadar, Kıbrıs'ta Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının güvenliği 'Evet, biz güvendeyiz, biz rahatız.' diyene kadar ben, Exxon'la bu anlaşmayı yapmasam da olur." demesini ben arzu ederdim, beklerdim. Bunun sağlanmasının da Türk Dışışlerinin birinci önceliği olması gerektiğini düşünüyorum. Onu paylaşmak istedim.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Söz isteyen başka üyemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME
VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASI İLE ANLAŞMAYA DAİR
PROTOKOL VE MEKTUPLARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 18 Aralık 2016 tarihinde Trabzon'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" ile Anlaşmaya dair "Protokol" ve "Mektuplar"ın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1409) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz olmadığını düşünüyorum.

Şöyle bir aciliyeti var bu yasanın, başlangıçta da konuşmuştuk: Şayet, yıl başından önce bu yasa, bu uluslararası anlaşma onaylanmazsa 1 Ocak itibarıyla yürürlükten kalkıyor. Bu nedenle, bugün Genel Kurulda görüşülmesini sizlerin onayına sunma arzusu var grubumuzun. Şayet aksine bir görüş olmazsa, muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz de varsa bunu mümkün ise toplantı hitamına kadarki süre zarfında takdim edebilirsiniz makbule geçecek ama şayet muhalefet şerhi konulmayacaksa o zaman bunu Genel Kurula getirilmek üzere sizlere sunacaklar. Eğer uygun buluyorsanız bu şekilde devam edebiliriz. Sessizlikten kabul anlamını çıkarıyorum

Hocama söz vermeden hiçbir şeyi kabul etmek mümkün değil.

Buyurun.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Büyükelçim, tabii, burada mensubu olduğumuz siyasi partiler açısından da sorumluluk taşıyoruz, bunu takdir edersiniz. Sizin gündeme alınma önergesi oylanırken yaptığınız konuşmayı bir güvence olarak ben aldığımı ifade etmiştim. Tabii, direkt anlaşmanın içeriğiyle değil, konuyla yan bağlantılı ama Sayın Çakırözer’in ifade ettiği görüşler ve daha sonra bir başka toplantıya konu edilme teklifi son derece önemli. Çünkü o konu yani Katar’a birtakım özel karşılıklı korumalar yapılırken, bizim için belki de önümüzdeki yıllarda çok ciddi dış politika konularının başında gelecek olan bu, KKTC’yle ilgili münhasır sahalara konusu, böyle bir Katar işbirliğinin orada Rum kesimiyle birlikte hareket etmesi kabul edilemez bizim açımızdan. Bu daha sonra değerlendirilecek.

Şimdi, muhalefet noktasında, tabii, on dakikada -bunu takdir edersiniz, sizin sözünüz üzerine- bir şey ifade etmem çok zor. Sayın Çakırözer de aynı şekilde. Belki Genel Kurulda eğer gündeme alınırsa Çakırözer tekrar bazı şeyleri ifade edebilir.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Normal, zaten Genel Kurulda bütün gruplara, şahıslara aynı, Tüzük’ümüzün öngördüğü çerçevede söz verilecektir.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun, tabii.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Cahilliğime verin, bu anlaşma yürürlüğe girdiğinde, benim bahsettiğim ve rahatsızlık ifade ettiğim, Katar devlet petrol şirketinin herhangi bir şekilde bu anlaşmadan istifade etme olasılığı var mıdır? Teknik bir soru soruyorum.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI YILDIRIM BOZBIYIK – Aslında mevcut anlaşmada bu anlamda, teknik anlamda bir farklılık olmayacak. Eğer Katar devlet kamu iktisadi kuruluşu diyeyim -herhâlde, anladığım kadarıyla Sayın Vekilim, çok detayını bilmediğim için- Türkiye’de bir faaliyette bulunuyorsa hâlen yürürlükte olan anlaşma önlerinde ise biz zaten yeni anlaşmada bunu koruduk, o anlamda faydalanabilir. Yaptığımız revize değişiklik bu anlamda yeni bir şey getirmiyor.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Faaliyette bulunuyor mu?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI YILDIRIM BOZBIYIK – Ona kayıtlara bakmam lazım efendim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Bakıp bize bilgi verirsiniz o zaman belki muhalefet şerhi yazmamız gerekebilir.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI YILDIRIM BOZBIYIK – Kayıtlara bakmam lazım, o yüzden ezbere bir şey söylemeyeğim, yanlış bilgi vermeyeğim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – İsterseniz o zaman biz de kendi açımızdan “pending” tutalım kararımızı.

BAŞKAN – Şöyle yapalım: Toplantının sonuna kadarki dönemde bu bilgiyi sağlasınlar.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Şu anda Katar devlet petrol şirketinin Türkiye’de bir şeyi var ise...

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Enerji Bakanlığı bilebilir.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sorsunlar yani.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI YILDIRIM BOZBIYIK – Yok kayıtlarımızdan biz bakabiliriz ama bir yarım saat kırk beş dakikaya ihtiyacımız var.

BAŞKAN – Şimdi, toplantı sırasında biz diğer konuları görüşürken bu bilgi size ulaşır, ona göre bir karar veririz.

Çok teşekkür ediyorum.

Gündemin 3’üncü maddesine geçiyorum.

3.- Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite’nin Serbest Ticaret Anlaşmasının ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın; Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite’nin Serbest Ticaret Anlaşması’nın “Menşeli Ürünler” Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’sini Değiştiren (1/2017) Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi.

(2/1362) esas numaralı Kanun Teklifi 9 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 30 Kasım 2018 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Bu çerçevede ilk sözü Dışışleri Bakanlığımızın temsilcisine veriyorum.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÜK – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ülkemiz ile Karadağ arasında ticaretin serbestleştirilmesine ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine önem atfediyoruz. 2010 yılında yürürlüğe giren Türkiye-Karadağ Serbest Ticaret Anlaşması bu amaca hizmet etmektedir. Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komitenin STA’nın “Menşeli Ürünler” Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’sini Değiştiren (1/2017) Sayılı Ortak Komite Kararı’nın iç hukuk onay süreci Karadağ’da tamamlanmıştır.

Saygılarımla arz ederim efendim.

BAŞKAN – Sayın Tan, buyurun.

TİCARET BAKANLIĞI AB VE DİŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET TAN – Sayın Başkan, uygun görürseniz çok özet açıklayayım ne olduğunu.

Serbest ticaret anlaşmalarının öngördüğü tavizli, tercihlî rejimin uygulanması için karşılıklı olarak bir mala, örneğin A ülkesi ile B ülkesi arasındaki anlaşmada A ülkesinin malına yönelik bir taviz verilmektedir. Dolayısıyla bir başka ülkenin malının bu tavizden yararlanmaması için o malın o ülke menşeli olması gerekir. O ülke menşeli olmasını belirleyen birtakım kurallar vardır ve bu kurallar her serbest ticaret anlaşmasının ekinde yer almaktadır. Bu çerçevede Avrupa Birliği, EFTA ülkeleri, Balkan ülkeleri, Türkiye ve Akdeniz’i çevreleyen diğer ülkelerin arasında yaptıkları serbest ticaret anlaşmalarının ekindeki menşe kuralları birbirinden doğal olarak farklılıklar göstermekte, bu da ticaret erbabı için belirsizlik ve zorluk yaratmaktadır. Bu çerçevede bu bölgedeki ülkeler bir araya gelerek bu anlamda yeknesak bir uygulama üretmek üzere 2011 yılında bu ülkelerin imzasına sunulan Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyonu Bölgesel Konvansiyonunu oluşturmuştur. 2014 yılında Türkiye sayın Meclisimizin de yüce Meclisin de uygun bulmasıyla bu sisteme dâhil olmuştur. 2011’de imzalandı, 2014’te yürürlüğe girdi bizim açımızdan. Bu bağlamda bu sisteme dâhil olmanın ötesinde, her ikili serbest ticaret anlaşmasının o ekindeki menşe düzenlemesini bu bölgesel konvansiyonun yeknesak düzenlemesiyle değiştirmesi gerekmektedir. Burada yapılan işlem de Karadağ ile Türkiye Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması’ndaki menşe kurallarının Pan Avrupa Akdeniz Bölgesel Konvansiyon menşe kurallarıyla değiştirilmesini amaçlamaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Koç, buyurun.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Ticaret Bakanlığı yetkilisinin ifade ettiğı gibi, Türkiye’nin daha önce beyanla kabul ettiğı, Şubat 2014’te yürürlüğe girdiğini bildiğimiz bu Pan Avrupa Akdeniz Tercihlî Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyona uyum sağlamak için imzalandığını ifade ediyorsunuz.

Burada bir “Genel Gerekeçe” sayfasının son paragrafında, Türkiye-Karadağ Serbest Ticaret Anlaşması’nın protokolleri ve eklerine ilişkin teknik nitelikli değişikliklerin Cumhurbaşkanınca doğrudan onaylanmasına dair yetki verilmesi için 5923 sayılı Kanun’da değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyulduğu belirtilmekte. Şimdi, bu söz konusu teknik nitelikli değişiklikler sizin ifade ettiğiniz çerçevede mi ele alınmalı yoksa bu teknik değişiklikler konusunda Komisyona bir ek açıklama yapma ihtiyacı hisseder misiniz? Ben bunu ifade etmek istiyorum ki gündemde yer alan Gürcistan ve Sırbistan’la ilgili olan, aynı konuda yapılan anlaşmalarda da bu değişiklik talebi yer almakta. Ben sadece değerli arkadaşımızdan bu konuda bu ifade ettiğiniz çerçevenin dışında bir teknik değişiklik varsa bunların da tutanaklara geçirilmesini rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tan, buyurun.

TİCARET BAKANLIĞI AB VE DİŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET TAN – Bu, biraz önce Sırbistan’la ilgili de yaptığım açıklama çerçevesinde, anlaşmanın ana metnine şamil olmamak kaydıyla, eklerdeki olası değişikliklerle ilgili onaylama yetkisini Sayın Cumhurbaşkanına devreden bir hüküm. Bu hüküm 2010’lu yıllardan itibaren gelen anlaşmalarımızın hepsine girmiş bir hüküm. Geçmişte olan anlaşmalar da güncellendikçe bu hükümler buraya dercedilmeye çalışılmakta. Karadağ’la ilgili olan anlaşma da 2007 yılında imzalanmış, 2008’de onaylanmış; o dönemde yer almamaktadır. Biraz önce verdiğim örnekten giderek, bu konu bir kez kullanıldı şimdiye kadar. Daha doğrusu, kullanılma ihtiyacı oldu, orada da Şili anlaşmamızda yoktu bu hüküm ve İspanyolca ile

İngilizce metin arasında menş kurallarındaki uyumsuzluk nedeniyle Meclisimize bu hususu getirmek durumunda kalmıştık. Ondan sonra zaten bu konuda bu hükmü anlaşmalarımıza ve uygun bulma kanunlarına koymak için her anlaşmamıza bunu dercetmeye çaba sarf ediyoruz ki bu tür sorunları çözebilmek için bir Meclis prosedürüne ihtiyaç bulunmasın.

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KARADAĞ ARASINDAKİ SERBEST TİCARET
ANLAŞMASI TARAFINDAN KURULAN ORTAK KOMİTENİN SERBEST TİCARET
ANLAŞMASININ “MENŞELİ ÜRÜNLER” KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ İŞBİRLİĞİ
YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN PROTOKOL II’SİNİ DEĞİŞTİREN 1/2017 SAYILI
KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN
PROTOKOLLER VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA
DOĞRUDAN ONAYLANMASINA İLİŞKİN YETKİ VERİLMESİNE DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 20 Aralık 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite’nin Serbest Ticaret Anlaşması’nın ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- 17/11/2009 tarihli ve 5923 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1362) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon Raporu hakkında Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve Gaziantep Milletvekili Ali Şahin’in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 7 Aralık Cuma günü saat 14.00'e kadar muhalefet şerhlerini Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

4.- Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararınının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364)

BAŞKAN – Gündemin 4'üncü maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren (1/2016) Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi bulunmaktadır.

(2/1364) esas numaralı Kanun Teklifi 9 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 30 Kasım 2018 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Anlaşma 26'ncı Yasama Döneminde de Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmiştir, Komisyonumuzda görüşülerek oy birliğiyle kabul edilmiştir, ancak dönemin sona ermesi sebebiyle Genel Kurulda görüşülemeyerek kadük kalmıştır.

Bu çerçevede ilk sözü Dışışleri Bakanlığımızın temsilcisine veriyorum.

Sayın Güçük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜÇÜK – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ülkemiz ile Gürcistan arasında ticaretin serbestleştirilmesine ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine önem atfediyoruz.

2008 yılında yürürlüğe giren Türkiye-Gürcistan Serbest Ticaret Anlaşması bu amaca hizmet etmektedir. Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komitenin STA'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren (1/2016) Sayılı Ortak Komite Kararı'nın iç hukuk onay süreci Gürcistan'da tamamlanmıştır.

Saygılarımla arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemizin olmadığını görüyorum.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE GÜRCİSTAN ARASINDAKİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI TARAFINDAN KURULAN ORTAK KOMİTE'NİN TÜRKİYE

**CUMHURİYETİ İLE GÜRCİSTAN ARASINDAKİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASI'NIN
“MENŞELİ ÜRÜNLER” KAVRAMININ TANIMI VE İDARİ İŞBİRLİĞİ YÖNTEMLERİ
HAKKINDA PROTOKOL II'SİNİ DEĞİŞTİREN 1/2016 SAYILI KARARININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA VE ANLAŞMANIN PROTOKOLLER
VE EKLERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERİN CUMHURBAŞKANINCA DOĞRUDAN
ONAYLANMASINA DAİR YETKİ VERİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 28 Ekim 2016 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite’nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması’nın ‘Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II’sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- 23/7/2008 tarihli ve 5792 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Birinci fıkrada belirtilen Anlaşmanın protokolleri ve eklerine ilişkin değişiklikleri doğrudan onaylamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1364) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon Raporu hakkında Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan ve Gaziantep Milletvekili Ali Şahin’in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 7 Aralık Cuma günü saat 14.00’e kadar muhalefet şerhlerini iletmelerini istirham ediyorum.

Ticaret Bakanlığımız temsilcilerine de teşekkür ediyoruz.

Gündemin 5’inci maddesine geçiyoruz.

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması” Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması” Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi. (2/1246) esas numaralı Kanun Teklifi 31 Ekim 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 9 Kasım 2018 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

İlk sözü Dışışleri Bakanlığımız temsilcisine veriyorum.

Buyurun Ömer Gücük.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÜK – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Türkiye’nin enerji alanındaki temel önceliği artan enerji talebini karşılamak üzere arz güvenliğini sağlamaktır. Türkiye ve Azerbaycan’ın iş birliğiyle ortaya çıkan Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi –TANAP adı altında geçiyor- sayesinde Türkiye Azerbaycan’dan ilave gaz satın alacak, Avrupa’da ilk kez Hazar gaz kaynaklarına erişim sağlamış olacaktır. TANAP vasıtasıyla yılda 6 milyar metreküp doğal gaz ülkemize, 10 milyar metreküp doğal gaz ise Avrupa pazarlarına taşınacaktır. Bu çerçevede, güney gaz koridorunun diğer bir unsuru olan ve Yunanistan’dan İtalya’ya uzanan Trans Adriyatik Doğal Gaz Boru Hattı Projesi’nin de -TAP olarak geçmektedir- takvime uygun olarak tamamlanması büyük önem taşımaktadır. TANAP ve TAP ahiren Türkiye-Yunanistan sınırında birbirine bağlanmıştır. Söz konusu koridorun hayata geçirilmesiyle hâlihazırda Rusya Federasyonu, Kuzey Denizi ve Cezayir olmak üzere üç ana arter üzerinden doğal gaz ithal eden Avrupa’ya dördüncü bir güzergâhtan doğal gaz tedarik edilmesi mümkün olacaktır. Bu itibarla TANAP bölgesel refahı artıracak ve barışa katkıda bulunacak stratejik bir projedir.

15 Mart 2015 tarihinde imzalanan ev sahibi hükümet anlaşması hakkında değişiklik kapsamında, yalnızca TANAP projesiyle sınırlı olmak koşuluyla, aleyhte bir tahkim kararında ev sahibi hükümetin devlet şirketlerinin mallarına yönelik herhangi bir dokunulmazlık iddiasında bulunmaması hususu düzenlenmektedir. Böylelikle TANAP projesinin ortak şirketlerinin hakları ve yükümlülükleri dengelenmektedir. Devletlerin egemenlikten gelen haklarını kendi devlet şirketlerinin çıkarlarını gözetebilecek şekilde kullanma yetkisi özel şirketler ile devlet şirketlerinin yatırım kapsamındaki dengesini devlet şirketleri lehine bozabilmektedir. Nitekim bugün ele almakta olduğumuz bu değişiklik bu durumu düzeltme saikiyle gerçekleştirilmektedir.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Enerji Bakanlığı temsilcisine sözü vermek istiyorum.

Genel Müdür Sayın Safa Uslu, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AB GENEL MÜDÜRÜ SAFA USLU – Sayın Başkanım, kıymetli hazırun, değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, ülkemiz için son derece önemli olan bir proje için şu anda gündem toplanmış durumda. Açıkçası, bu metin bu hâliyle şu anlama gelmektedir, ben kısaca izah edeceğim ancak söz konusu değişiklik ve anlaşmanın gereği olarak bugünlerde biz teknik görüşmelerimizi devam ettiriyoruz. Dolayısıyla tasarının ertelenmesi hususunda ben sizin takdirlerinize konuyu arz ediyorum.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Tekrar mı soracaksınız?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AB GENEL MÜDÜRÜ SAFA USLU – Şu anda açıkçası tasarı bizim cihetimizde bir şeyi yok, tabii, gündemdedir, görüşülebilir ancak gerek bütçe görüşmelerinin yoğunluğu gerekse bizim yaptığımız görüşmelerin devamı cihetinde daha uygun bir dönemde, daha detaylı görüşmek üzere tasarının görüşülmesi hususunu yüce takdirlerinize arz ediyorum.

BAŞKAN – Hocam, siz son tablodan sonra söz almak istiyor musunuz yoksa ertelemeyi oylarınıza sunacağım.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Yok, erteleme tamam da bir şey sormak istedim.

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdüre şunu ifade etmek istiyorum: Yani önümüzde bir anlaşma metni var fakat “Teknik boyutta görüşmelerimiz taraflar arasında devam ediyor.” dediniz yani “Bu nihai bir metin değil.” sonucunu mu çıkaralım buradan? Çünkü burada BOTAŞ aleyhine, TANAP ve Azerbaycan şirketi lehine birtakım düzenlemeler var, çok net. Bunların tashihiine dönük birtakım detay görüşmeler mi olacak? Yani bu nihai metinde bir değişiklik olacak mı, yoksa gündem sıkışıklığından dolayı mı siz aynı metni bir değişiklik yapmadan getirmek istiyorsunuz? Çünkü sözlerinizin arasında teknik görüşmelerin devam ettiğini... Yani bu cihetle sanki bu nihai metin değil, bunun üzerinde birtakım teknik değişiklikler olacak, umarım ki Türkiye’nin millî menfaatlerine dönük daha olumlu birtakım adımlar atılacak anlamını mı çıkaralım? Bunu sormak istedim Sayın Başkanım, yoksa erteleme tabii ki...

BAŞKAN – Sayın Uslu, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AB GENEL MÜDÜRÜ SAFA USLU – Sayın Vekilim, açıkçası metin üzerinde bizim herhangi bir ekleyeceğimiz, Bakanlık olarak ilave edeceğimiz bir husus yoktur. Proje kapsamında zaten çalışmalar devam ediyor. Biz açıkçası gündemin yoğunluğundan dolayı daha uygun, daha uzun bir toplantıda detaylı olarak görüşülmesinin daha uygun olacağını düşündük. Tabii ki söz takdirlerinizdedir.

Ben arz ediyorum.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Ben de bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Erteleme talep ettikten sonra takdir tabii Komisyonundur ama az önce sayın büyükelçi de bahsetti ama, bu yapılacak değişiklik uyarınca devlet şirketleri aleyhinde verilen kararların icrasında ev sahibi hükûmetin bu devlet şirketlerinin mallarına yönelik herhangi bir dokunulmazlık iddiasında bulunmayacağı düzenlemesi yer almakta. Bu durum sizlerce Türkiye’nin egemenlik hakları bakımından bir soru işareti, bir sıkıntı yaratmakta mıdır, yaratmamakta mıdır?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AB GENEL MÜDÜRÜ SAFA USLU – Açıkçası, metnin tabii, şöyle bir yönü var: Devlet şirketlerinin karşılığında burada –yani işin ruhuna girdiğimizde- iki devlet şirketinin bir anlaşması söz konusu daha önce imzalanmış, SOCAR ve bizim tarafımızda BOTAŞ. İlanihaye daha sonraki süreçte özel bir şirket, uluslararası bir şirket de projeye ortak olurlar. Dolayısıyla projeye ortak olan bu şirketin gerek devletler arası hukuktan kaynaklanan bir durumda, aleyhine bir durum gelecekte oluşmaması sebebiyle... Yani açıkçası tekrarlamak istiyorum, SOCAR ve BOTAŞ devlet şirkettir. İki devlet şirketinin yaptığı anlaşmanın arasında özel bir şirketi de konsorsiyuma dâhil ediyorsunuz. Böyle olduğu zaman, tabii ki o şirketin

aleyhine bir durum oluşmaması ruhu işin içinde yatmaktadır. Yoksa şirketin lehine bir durum oluşması değil, şirketin haklarının taraflar arasında dengelenmesine dair bir düzenlemedir bu. Bu manada ihtiyaç olmuştur. Peki, daha önce niye böyle bir ihtiyaç yoktu? Çünkü anlaşma ilk defa yapıldığında BOTAŞ ve SOCAR tarafından imzalanmış bir metin. Sonrasında da uluslararası bir şirket konsorsiyuma dâhil oluyor. Onun da gereği olarak böyle anlaşmada değişiklik getiren bir anlaşma yapılması zaruri hâle gelmiştir.

Takdirlerinize arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- KARARLAR(Devam)

B)KOMİSYON KARARLARI

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması” Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi’nin (2/1246) görüşmelerinin ertelenmesi ilişkin karar

BAŞKAN – Bakanlık temsilcilerinin açıklamaları doğrultusunda anlaşmanın görüşmelerinin sonraki toplantılarımıza ertelenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcilerine teşekkür ediyoruz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER(Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ(Devam)

6.- Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244)

BAŞKAN – Gündemin 6’ncı maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/1244) esas numaralı Kanun Teklifi 31 Ekim 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 9 Kasım 2018 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ
BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÜK – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Asya Verimlilik Teşkilatı, Asya ve Pasifik’te verimliliği artırarak sosyoekonomik gelişime katkı sağlama misyonuyla 1961 yılında Tokyo’da kurulan ve kâr amacı gütmeyen uluslararası bölgesel bir kuruluştur. Kısa adıyla AVT, özellikle ulusal verimlilik merkezlerinin güçlendirilmesi yoluyla KOBİ’lerin geliştirilmesi, inovasyona dayalı verimlilik artışı ve “yeşil verimlilik” kavramının yaygınlaştırılması ve bu alandaki çalışmalar konusunda öncü kuruluşlardan biridir.

AVT’ye ülkemizin tam üyeliği hedefi Onuncu Kalkınma Planı’nın (2014-2018) ilk öncelikli dönüşüm programı olan Üretimde Verimliliğin Artırılması Öncelikli Dönüşüm Programı’yla verimlilik strateji ve eylem planı içerisinde yer almaktadır. Söz konusu hedefle ilgili süreçlerin sorumluluğu Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız ile Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir. AVT’ye üyelikle, Asya-Pasifik bölgesinde yer alan üye ülkelerle ekonomik ilişkilerimizin geliştirilmesi, ortak çalışmalar

gerçekleştirilip bilgi ve deneyim paylaşımının artırılması, AVT tarafından üye ülkelerin ihtiyaçları doğrultusunda yapılan sosyoekonomik araştırma çalışmalarından ve verimlilik alanında sahip olunan geniş bilgi kaynaklarından yararlanılması imkânı elde edilecektir.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Halil İbrahim Çetin, Sanayi ve Verimlilik Genel Müdürü, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ VE VERİMLİLİK GENEL MÜDÜRÜ
HALİL İBRAHİM ÇETİN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kıymetli Komisyon üyelerimiz, sayın vekillerim; hepinizi saygıyla selamlarım.

Söyleyeceğim ekstra bir husus yoktur. Herhangi bir sorunuz varsa cevap vermeye çalışayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Söz almak isteyen üyelerimiz olmadığını görüyorum.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**ASYA VERİMLİLİK TEŞKİLATI KURULUŞ ANLAŞMASINA KATILMAMIZIN UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 14 Nisan 1961 tarihinde Manila’da imzalanan “Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşması”na katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1244) esas numaralı Kanun Teklifi’nin komisyon raporu hakkında Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin ve Bursa Milletvekili Atilla Ödünç’ün özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 7 Aralık Cuma günü saat 14.00’e kadar muhalefet şerhlerini iletmelerini istirham ediyorum.

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363)

BAŞKAN – Gündemin 7’nci maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/1363) esas numaralı Kanun Teklifi 9 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 30 Kasım 2018 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÜK – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma 14 Şubat 2018 tarihinde Minsk’te Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına dönemin Ekonomi Bakanı Sayın Nihat Zeybekci ve Belarus Cumhuriyeti adına Dışışleri Bakan Yardımcısı Oleg Kravchenko tarafından imzalanmıştır. Anlaşma yürürlüğe girdiğinde, 1995 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki Ve Korunmasına İlişkin Anlaşma’nın yerini alacaktır.

1995 tarihli anlaşmanın yenilenmesi ülkemize ait taslak metinde zaman içinde gerçekleştirilen değişikliklerin geçmiş tarihli anlaşmalara yansıtılması gereğini teminen tarafımızın isteğiyle gündeme gelmiştir.

Türkiye ile Belarus arasında akdedilen anlaşma, taraf ülkelerin sınırları içinde gerçekleştirilen yabancı sermayeli yatırımların ve ilgili faaliyetlerin tabi tutulacağı muameleyi belirleyerek ekonomik iş birliği için elverişli koşulların yaratılmasını amaçlamaktadır. Anlaşmanın bir diğer hedefi ise Türkiye ve Belarus’taki yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme bakımından tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirmektir. Söz konusu anlaşmayla taraf ülkelerde özel teşebbüs ile devlet arasında yatırımlar hususunda doğabilecek ihtilaflara ilişkin çözüm yollarının tespit edilmesi de öngörülmektedir. Daha istikrarlı bir yatırım ortamının oluşturulmasını sağlayacak bu anlaşma sayesinde iki ülke arasındaki sermaye akışının artması beklenmektedir. Anlaşma, yatırımcılara ekonomik ve yasal güvence verirken ilgili ülkelere ilave bir yük getirmemektedir.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızdan Genel Müdür Sayın Mehmet Yurdal Şahin, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET YURDAL ŞAHİN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, çok değerli milletvekillerimiz; ilave edeceğimiz herhangi bir husus yok ancak sorularınız olursa memnuniyetle cevaplandırmaya çalışacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oruç.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Belarus, Avrupa’nın diktatörlükle yönetilen son ülkesi olarak anılan bir ülkedir. Sovyetler Birliği’nin yıkılmasından sonra, 1994’ten bu yana iktidarın muhalefete yönelik tutuklama operasyonları, muhalif siyasi görüşlere sahip insanların kamu kurumlarından atılması, cezaevlerinde sistematik işkence uygulaması ve benzeri baskıcı uygulamalar,

Belarus'un Avrupa'nın son diktatörlüğü olarak nam salmasına etkili olmuştur. Demokratik değerlerden yoksun bir hükümetle herhangi bir iş birliğinin yapılmasına karşı ilkesel bir tutum gereği olarak bu anlaşmaya muhalefet şerhi düşüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BELARUS CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 14 Şubat 2018 tarihinde Minsk'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum.

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1363) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 7 Aralık Cuma günü saat 14.00'e kadar muhalefet şerhlerini iletmelerini istirham ediyorum.

Gündemin 8'inci maddesine geçiyoruz.

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1366)

BAŞKAN – Gündemin 8'inci maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/1366) esas numaralı Kanun Teklifi 9 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 30 Kasım 2018 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÜK – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Afrika'nın dış politikamızdaki önceliği ve önemi artarak devam etmektedir. Büyükelçiliklerimizin sayısı 42'ye ulaşmıştır. Ayrıca 22 TİKA programı koordinasyonu sonrası çok sayıda Maarif Vakfı okulu, Yunus Emre Enstitüleri, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Türk Eximbank, Türk Kızılayı, Türk Hava Yolları gibi tüm kurum ve kuruluşlarımız Afrika'da bulunmaktadır. Sahra Altı Afrika ülkelerinden Zambiya'yla ikili ve çok taraflı düzeyde iş birliğimiz gelişmektedir. Zambiya Cumhurbaşkanı Sayın Cumhurbaşkanımızın göreve başlama törenine katılmış, Sayın Cumhurbaşkanımız ise 28 Temmuz 2018 tarihinde Zambiya'yı ziyaret etmiştir. Türk Hava Yollarının bu ay başlatacağı Lusaka uçuşlarının bu ilişkilerimize katkı sağlaması beklenmektedir. Önümüzdeki dönemde Zambiya'da açılması öngörülen TİKA ofisiyle de bu ülkedeki varlığımız güçlenecektir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın 28 Temmuzdaki ziyareti sırasında ekonomi, eğitim, tarım, balıkçılık ve hayvancılık, ormancılık, güvenlik, turizm ve medya alanlarında 12 anlaşma imzalanarak Zambiya'yla bu alanlardaki ilişkilerimizin altyapısı güçlendirilmiştir. Bu çerçevede Türkiye Cumhuriyeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükûmeti arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma imzalanmıştır.

Bu anlaşmanın ana amacı, doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuki düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır. Anlaşmanın Zambiya'daki iç hukuki onay süreci henüz tamamlanmamıştır.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Şahin, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET YURDAL ŞAHİN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın milletvekillerim, burada, imzalanan anlaşmanın her iki ülke arasındaki mevcut ekonomik ve ticari ilişkileri daha da derinleştireceğini düşünüyoruz ve iki ülke arasındaki ekonomik yakınlaşmaya da ivme katacağını düşünüyoruz.

Onun dışında ilave edecek herhangi bir husus yok. Sorularınız varsa cevaplandırmaya çalışacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Söz almak isteyen üyemiz var mı?

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Ben söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dışışleri Bakanlığımızın değerli temsilcisi konuşmasına başlarken Afrika'daki büyükelçilik sayımızın 42'ye ulaştığını memnuniyetle ifade etti. Tabii, ben Dışışleri Bakanlığımızın bütçesi sırasında da değinmeye çalışmıştım, Türkiye'nin dış politikasının başarısı, dışarıdaki itibarı sadece dışarıdaki büyükelçilik sayısının artmasıyla düzelmiyor, düzelmemekte. Eğer böyle olsaydı biz Afrika'da 42 olduğunda...

Yurt dışında toplam kaç oldu şimdi?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ
BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÜK – 241.

UTKU ÇAKIROZER (Eskişehir) – Bakın, Dışışleri Bakanlığının yurt dışındaki temsilcilik sayısı 241’ye ulaşmış şu anda ama “Bu bir başarı mıdır, Türkiye’nin itibarı artmakta mıdır?” diye baktığımızda... Objektif kriterlere bakalım. Nedir objektif kriterler? Örnek: Türkiye’nin uluslararası arenada aday olduğu yani temsilci, başkan seçimi ya da ev sahipliği yapmak istediği bazı organizasyonlarda işte bu 241 temsilcilik maalesef bir şey yapamamakta. Örnekler vereyim. Sayın Başkanın da yakın ilgi alanı olan futbolda mesela biz 3 dönemdir Euro’lara ev sahipliği konusundaki rekabeti bir türlü başarıyla sonuçlandıramıyoruz. Hatırlarsanız Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidarının ilk dönemlerinde, yine Sayın Başkanın sanırım AB müzakerecisi olduğu ya da Dışışleri Bakanlığımızda AB’yle ilişkilerde kritik görevde olduğu, yine buradaki çok kıymetli diplomatların önemli görevler aldığı dönemde, daha az temsilciliğimiz varken yurt dışında, muhtemelen 100’ün biraz üstündeyken, Türkiye ikinci kez tarihinde Birleşmiş Milletlerde Güvenlik Konseyinin geçici üyesi olmuştu. Daha sonra, hatırlarsanız, yine AKP Hükümetinin ama başka bir döneminde “sıfır sorun politikası” dendiği dönemde ama Orta Doğu’da çok ciddi belalara kendimizi kapırdığımız dönemde, yine bizim Afrika’da ve diğer kıtalardaki Dışışleri temsilcilik sayımız artarken, maalesef biz benzer bir oylamada çok feci bir sonuç almıştık; onu hatırlatmak isterim. Sadece bu da değil, işte, İzmir’de fuarı kaybettik, Euro’ları söyledim, onun dışında, olimpiyat adaylığını kazanamadık. Yani bu yakınlarda aday olduğumuz neredeyse hiçbir pozisyonu biz kazanamamaktayız. Bunun bir nedeni var. Bunun nedeni “İşte, ne iyi oldu, temsilcilik açtınız.” değil, hayır. Bunun nedeni şu: Biz ülkemizde gazetecileri hapse atarsak, biz ülkemizde siyasetçileri, milletvekillerini hapiste tutarsak, biz ülkemizde hakkını arayan işçileri – bakın, dün tahliye edildiler, çok seviniyorum ama aylarca cezaevinde kaldılar- cezaevine atarsak, biz ülkemizde hukukçuları cezaevine atarsak, biz ülkemizde sadece sosyal medyaya bir eleştiri yazdı diye yurttaşlarımızı mahkeme kapılarında süründürür ve hatta ve hatta cezaevine atarsak o zaman inanın bana 200 değil 300 de olsa yani neredeyse her şehirde diplomatik temsilcilik de açsanız bizim itibarımız iyiye gitmez, kötüye gider. O yüzden, böyle bazen sunumlarda –yanlış anlamayın, şahsınıza değil- “Afrika’da 42 oldu rakam, dünyada 200 küsur oldu.” dendiğinde ben istiyorum ki bu temsilcilikler aynı zamanda demokrasinin, aynı zamanda ifade özgürlüğünün, aynı zamanda barışın, huzurun, kardeşliğin de temsilcisi olan yerler olsun.

Söz konusu anlaşmaya tabii şu anda muhalefet şerhimiz yok ama bahsettiğimiz ülke Zambiya. Eğer insan hakları raporlarına bakarsanız Zambiya, dünyada, neredeyse, insanların gerçekten artık rastgele öldürüldüğü bir ülke olarak adlandırılıyor gerek Uluslararası Af Örgütünün gerek objektif değerlendirmelerine güvenilen diğer ülkelerin anlaşmalarında. Bunu da şunun için gündeme getiriyorum: Hem özellikle Bakanlığın, Bakanın ve Hükümetin üst düzey yetkilerinin sunumlarında hep hatırlarsınız insani, insancıl dış politika yani insani unsurları öne çıkaran dış politika... O zaman biz bu tür anlaşmalarla... Tabii yani böyle söylerken hep içimden şu da geçiyor, sizin de geçiyordur ya da hepimizin geçiyordur: “Ya tamam, Zambiya’ya bir şey diyeceğiz de biz kendimiz ne durumdayız?” Bunu dememek lazım, kendimizi düzeltmemiz lazım ama anlaşmalar yaparken insanların ülkelerinde ne oluyor ona da bakmak lazım. “İç işlerine karışalım.” demiyorum ama... Olsun, ticaret artsın ama bir taraftan da bu ülkeler hakikaten... Dışışleri Bakanlığımızın değerli temsilcileri, oradaki temsilciliklerimiz daha iyi biliyordur yani gerçekten öyle şeyler yazılıyor ki Zambiya hakkında “...”^{*} yani rastgele adam öldürme... Ülkemiz için henüz bu tür şeyler söylenmiyor Allah’a şükür,

* Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

söylenmesin de ama bu tür anlaşmalarda, madem “insani dış politika” diye kamuoyuna, dünyaya yansıtıyorsunuz, insani dış politikanın bir önemli özelliği de insan haklarını öne almaktır, özgürlükleri öne almaktır, demokrasiyi öne almaktır diyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ZAMBİYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 28 Temmuz 2018 tarihinde Lusaka’da İmzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum.

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1366) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon Raporu hakkında Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan’ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 7 Aralık Cuma günü saat 14.00’e kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın temsilcilerine de teşekkür ediyorum.

Gündemin 9’uncu maddesine geçiyoruz.

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245)

BAŞKAN – Gündemin 9’uncu maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/1245) esas numaralı Kanun Teklifi 31 Ekim 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 9 Kasım 2018 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÜK – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ülkeler arasında karşılıklı seferlerin yapılmasını teminen imzalanan ikili hava ulaştırma anlaşmalarının güncellenmesi ve yenilerinin akdedilmesi, hava yolu taşıyıcılarımızın uçuş ağlarının genişletilmesinin önünü açmaktadır. 2003 yılında 81 olan hava ulaştırma anlaşmamız bulunan ülke sayısı son on beş yılda yüzde 109 oranında artarak 2017 yılı sonunda 169’a ulaşmıştır. Taşıyıcılarımız 2018 Eylül ayı itibarıyla 122 ülkede 302 şehir ve 316 noktaya sefer düzenlemektedir. Bu çerçevede, Şili’yle akdedilen Hava Ulaştırma Anlaşması sivil havacılık ilişkilerimizde ahdi temel teşkil etmek suretiyle anılan ülkeyle ekonomik, kültür ve turizm alanındaki ilişkilerimizin gelişimine katkı sağlayacaktır.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımızın temsilcisi Sayın Bahri Kesici, buyurun.

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ BAHRİ KESİCİ – Sayın Başkanım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Dışışleri temsilcimiz de ifade etti. Efendim, sonuçta biz dünyada bir “network” kuruyoruz hava yoluyla birlikte. Bu, ticaretin, kültürün, turizmin artması için yapılan çabalarımız. Sonuçta bu uçuşların yapılabilmesi için legal altyapısının da bu şekilde anlaşmalar marifetiyle yapılıyor. Şili’yle yapılan anlaşma esasında dünyada tamamen liberal yaptığımız ikinci anlaşmadır. İlki Amerika Birleşik Devletleri’yle yapılmıştı, hiçbir uçuş kısıtlaması yok, ikincisi de Şili’yle, malum çok uzak, Latin Amerika’nın en güneylerinde bir ülke. Tabii, şu anda uçuş planı yok ama zaman içinde şu anda Latin Amerika’da 3-4 tane ülkeye, 5 tane ülkeye uçuş yapılıyor. Zaman içinde fizibilite çalışmalarının neticesinde, gelişecek şartlar çerçevesinde buraya da Türk Hava Yolları planlama yapıp uçuşlarına başlayabilir.

Ben saygıyla arz ediyorum.

BAŞKAN – Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle teklifin...

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Var efendim.

BAŞKAN – Ben görmüyorum, niye çıkmıyor burada? Haluk Hocama ikidir burada yanmıyor.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Havacılık konuşuyorsunuz beni pas geçiyorsunuz.

BAŞKAN – Hayır, hakikaten Hocam, ilk size bakıyorum konuşmak istersiniz diye.

Buyurun.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Evet, teşekkür ediyorum.

Değerli Genel Müdüre de hoş geldiniz diyorum, başarılı çalışmaları için de kutluyorum.

Gerçekten sivil havacılıkta Türkiye bunu objektif olarak, bir muhalefet milletvekili olarak da söylüyorum, son derece önemli aşamalar kaydetti, emeği geçenlerin tümüne teşekkür ediyorum. Ama yerine getireceğimiz bazı eksikliklerimiz var. Onlardan bir tanesi, yemekleriniz çok güzel, sefer noktalarımız çok genişliyor, şimdi Santiago da anladığım kadarıyla haritanın içine girecek. Yani bu çok basit bazı şeyler hani çorba da çok güzel ama sinek mide bulandırır, o tarzda mesela uçağa girerken her istediğiniz yayın organını elde edemiyorsunuz uluslararası uçuşlarda. Yani bu çok basit bir konu,

artık bunu aşmak zorundayız. Zaten bu Komisyonun gündemi değil ama baktığınız zaman Türkiye’deki medya yapılanmasına eğer muhalifseniz her türlü karalamanın, her türlü çamurun birdenbire üzerinize sıçradığını hiç şeyiniz olmadığı hâlde görebilirsiniz günün birinde. Ben de parti sözcülüğüm sırasında, grup başkan vekilliğim sırasında zaman zaman böyle sabah sürprizleriyle çok karşılaştım kendimle ilgili, bütün bunları da sineye çekiyoruz, yargı yolları var. Ama Türk Hava Yolları gibi bu aşamayı kaydetmiş, bu kadar gelişim sağlamış bir hava yolunda isimlerini de söylüyorum: Cumhuriyet gazetesi, Sözcü gazetesi, Yeniçağ gazetesi, Evrensel gazetesi, Birgün gazetesi, yahu okumak isteyen alsın kardeşim ya, bundan çekinecek bir şey yok. Ben, Akşam ve Güneş gazetesi okumak mecburiyetinde değilim Sayın Başkanım. Yani bu kozmetik bir öneridir ama Türkiye’nin -demin Utku Bey’in de söylediği gibi- demokratikleşme algısında yani yaptığı çabalara gölge düşüren bir kavramdır. Yıllardır yani niye sansür koyuyoruz, ne gerek var? Yani bu kadar olgun değil miyiz, iktidar olarak bu kadar olgun değil miyiz? Bize eleştiren iki üç şeye katlanamayacak mıyız? Yahu bunun Sayın Genel Müdürümün tabii ki uhdesinde değil ama herhâlde karar verici mekanizmaların kendilerine güvenmeleri gerekir. Tek başına iktidardasınız, bir yardımcı ortağınız da var, güvenin kendinize. İki üç eleştiriden korkmayın, iki üç gazete de bulunsun ya, bu kadar korkacak bir şey yok, 5 tane gazete var zaten nefes alabilen. Ben bunu özellikle burada söylemeye çalıştım, kendine güvenen bir iktidar karşı görüşten korkmaz, karşı görüşten rahatsız olmaz. Bunu baskıladıkça daha farklı algılanırsınız, bunu ifade etmek istedim. Yoksa Türk Hava Yollarının ve sivil havacılığın ulaştığı noktadaki takdirlerimi ifade ettim.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tekrar özür diliyorum, sizin mikrofona bastığınızda burada gerçekten gözükmüyor yoksa sizin sesinizi kısmak gibi bir niyeti yok Başkanlığın.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Öyle bir şey sizin Başkanlığınızda, riyasetinizde hiçbir zaman olmaz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle teklifin...

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Ben kısa bir...

BAŞKAN – Sayın Çonkar, buyurun.

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Bu, tabii, Haluk Hocamızın yorumuyla ilgili kısa bir değerlendirme yapmamız gerekiyor. Şimdi zaman zaman gerek ulusal medyamızda gerekse de uluslararası küresel medya kuruluşlarında gerçekten Türkiye’yi hedef alan, Türkiye’nin iktidarını hedef alan ve haksızca birtakım operasyonların parçası olan eylemlerin, girişimlerin olduğunu müşahade ediyoruz. Yani burada yayın organlarını analiz ederken elbette ki kurumun da bu çerçevede belli hassasiyetleri gözetmesinin ben doğru olduğunu düşünüyorum. Tabii, isim bazında burada hangi yayın organının ne yaptığıyla ilgili bir detaya girmek doğru olmaz fakat Türk Hava Yolları gibi bir marka olmuş, bir millî boyutu olan kurumumuzun da belli hassasiyetlerle belli değerlendirmeleri yapmasının ve müşterilerine sunacağı yayın organlarının da belli bir standartta olmasının ben normal karşılanması gerektiği kanaatindeyim. Bu konuda biraz daha anlayışlı ve esnek hareket etmek gerekir fakat belli hassasiyetleri de gözetmenin bizim görevimiz olduğunu da düşünüyorum.

Çok teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çakırözer, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Konuşacak mısınız?

BAŞKAN – Hocam ışığınız yandı?

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Evet.

BAŞKAN – Hayhay, Utku Bey siz tekrar basarsanız, Hocamdan sonra.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Tabii.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Belki Berat Bey’le böyle doğrudan bir karşılıklı soru-cevap ya da yetiştirme gibi bir algı olmasına müsaade etmeden söylemeye çalışacağım. Sizin baktığınız duyarlılıklar eğer Türkiye’nin bütünlüğünü ilgilendiren, Türkiye’nin millî çıkarlarını ilgilendiren duyarlılıklarsa hiç şüpheniz olmasın ben o duyarlılıkların tümüne ortağım Berat Bey. Tümüne ortağım, bunu aktif siyaset dönemimin tüm aşamalarında bulabilirsiniz, tümünde görebilirsiniz. 2002-2007 yılları arasında belki de mesai bakımından en çok konuşan milletvekiliydim, sözcülüklerim, duruşum, her şey ortadadır, o duyarlılıklar sanki bizde eksikmiş gibi bir ifade şeyinden üzüldüğümü ifade etmek istiyorum. Kaldı ki bu çizgide olan bir siyasi mensubiyetimi ben her gün terör örgütü nitelemesiyle karşıma çıkan gazeteleri okumaktan da hicap duyuyorum yani bu karşı duyarlılığı hiç göze almıyorsunuz. Burada bir şey yok ki çok seslilik var, ölçüler var, Basın Kanunu var ama siz kendinize göre bir tasnif yapıyorsunuz ve hep beraber ortaklaşa övdüğümüz, çalışmalarını beğendiğimiz Türk Hava Yollarının sivil havacılığı bu şekilde bir sınırlamanın içine sokuyorsunuz. Ben buradaki yanlışlığı ifade etmek istedim yani burada kurallar içerisinde olduktan sonra karşı görüşler tabii ki olacak, karşı yazılar tabii ki olacak, siz de faydalanırsınız. Bunu değerlendirmekte, bunu engellemekte bir yasakçılıkla, şöyle bir sonuç alınamayacağını ifade etmek istiyorum. Yani hiç hoş değil, hiç yakışık kalmıyor ve yıllardır sürüyor bu sansür. Yani şık değil, efendim siz istediğiniz gazeteyi alırsınız, ben de istediğim gazeteyi alırım veya almam, bulmaca çözerim, o bana ait bir şey. Yani bunu aşmamız lazım, olgunlaşmamız gerekiyor demokratik açıdan ben onu ifade ettim.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Aslında Sayın Koç, söyleyeceklerimin bir bölümünü ifade etti. Ben de tabii ki Berat Bey’in düşüncelerini saygıyla karşılıyorum ancak şöyle bir temel soru var karşımızda: Kim karar verecek yani hangi gazete? İşte Sayın Çonkar’ın kriterlerine giriyor, girmiyor yani o uçağın pilotu mu, dağıtımı yapan hostes mi, Ulaştırma Bakanlığındaki bürokrat mı, kim karar verecek? O yüzden -Haluk Bey’in dediğı gibi- bence hepsi sunulur, insanların zaten okuma mecburiyeti yok, okumak istediğini alır, hangisini okumak istemiyorsa onu bırakır. Buradan yani bir şey sonucu çıkarmak yani onun sunumu işte devlete zarar verir ya da işte bahsedilen uluslararası işte dış güçlerin operasyonlarına katkı sağlar anlamı çıkarmak bence bir zorlama. Tam tersine bu hani yasakçı bakış aslına bakarsanız yani dışarıdaki Türkiye’ye yönelik algıyı daha da güçlendiriyor yani gazetelerin yasaklandığı bir ülke, gazetelerin, işte uçakta kamu madem böyle bir imkân sağlıyor ama bunu sadece kendisini eleştirmeyen gazetelere sağlıyor. Öte tarafta işte neye göre mesela Cumhuriyet’i yasaklayacaksın, neye göre Sözcü’yü, neye göre Yeniçağ’ı yasaklayacağınız ya da Evrensel’i, Birgün’ü almıyorsunuz diye sorulduğunda yani buna her gün ayrı bir kriter koymanız lazım. Yani bugünkü şu manşetini beğenmediğim için koymadım, ya da bugün şu fotoğrafı... Yani bu çok bana göre -yani sakın şahsınıza yönelik değil, sadece bu genel bakış anlamında söylüyorum- daha özgürlükçü, daha serbesti bir tutum hepimizi rahatlatan bir tutum olacaktır yoksa bu yasaklama aslına bakarsanız halkın haber alma hakkının engellenmesidir net bir şekilde.

Benzer bir tutum, isimli uçağa alınan gazeteleri Sayın Koç, gündeme getirdi ama bunun uzantısı örneğin devlet yetkililerinin, Cumhurbaşkanının, Meclis Başkanının ya da bakanların bir dış ziyaret yaparken, resmî ziyaret yaparken yanlarına aldıkları gazeteciler. Eğer fotoğrafları koyarsanız neredeyse basmakalıp fotoğraflar yani aynı kişiler, aynı gazeteler sürekli aynı ekip ama bu öncelikle örneğin hem o devlet büyüğünün ziyaretinin tüm giderleri -hem o uçağın hem oradaki masrafın- aslında hem Berat Bey hem de benim tarafından hem de diğer değerli milletvekillerimiz ya da 81 milyon vergilerinden ödenmekte. O yüzden böyle bir ayrımcılık yapma hakkı yoktur kim olursa olsun yani bu Sayın Cumhurbaşkanı da olsa bir bakan, bir bürokrat da olsa yapamaz. Tamamen yani benim vergimi alıyor ama benim okumakta olduğum ya da okumayı sevdiğim gazeteyi saymıyor. Bakın, bu da çok büyük bir ayrımcılıktır, benzer şekilde bu uzatıldığında, akreditasyon uygulamasına da gider aynı şekilde. Beğenmeyebilirsiniz, görüşü, çok eğer şeyi varsa yani terörü övdüğünü, şiddeti, terörü teşvik ettiğini düşünüyorsanız zaten ceza kanunları ya da basın kanunları bu konuda kullanılabilir ama burada da yani bir eleştiriyle işte teröre mutlak destek arasındaki o çizgiyi de net bir şekilde hepimizin koyması lazım. Maalesef Türkiye uzun süredir -sadece bu dönem değil- bu çizgi konusunda sıkıntı yaşamakta. Tabii, konunun dağılmasını istemiyorum ama bu konuda yani işte kamusal bir hizmet verildiğinde ayrımcılık yapılmaması lazım. Çünkü o kamusal hizmet verilirken 81 milyonun yani partilisi, partisizi, AKP’lisi, CHP’lisi, MHP’lisi, HDP’lisi, İYİ PARTİ’lisi, hepsinin vergileriyle verilmekte o hizmet. Yani o uçağa o gazeteci alınıyorsa, onun otel masrafından tutun da yemeğine kadar aslında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ödüyor, Utku Çakırözer ödüyor, işte Asuman Hanım ödüyor, Volkan Bozkır ödüyor, hepimiz ödüyoruz. Bu gözle bakılmasında fayda var.

Ben hazır Ulaştırma Bakanlığımızın değerli bürokratını da bulmuşken Şili’ye kadar tabii, bakın uçuşların... Birçok anlaşmanın içinde aslında oluyor, şeyde de biz Sayın Komisyon Başkanımızla da katıldığımız ziyaretlerde şu unsur hep gündeme geliyor: İşte Türk Hava Yollarının uçuşları yetmiyor, artsın. Uçuşun artması önemli, hem dostluğu hem ticareti artırıyor, memnun oluyoruz. Devlet yetkilileri işte Türk Hava Yollarının uçmadığı yer kalmadı dediğinde memnun oluyoruz ama ben seçim bölgem olan Eskişehir’de, bakın -Şili’yi konuşuyoruz, yüzlerce, binlerce kilometre ötede- ben burada dört yıldır çırpınıyorum, bir havaalanımız var, havaalanına uçak gelmiyor. Yani Eskişehir’den işte gitmek istiyor, mesela bizde çok Ağırlı, Vanlı işçi var yani otobüse biniyor yirmi dört saat, yirmi altı saat sonra varıyor uçak olmadığı için. Ve biz burada çırpınıyoruz -burası yeri değil, biliyorum, Plan, Bütçede, Genel Kurulda, her yerde çırpınıyoruz- ya Eskişehir’imize yani yapın. Yapılmıyor mu? Yapılıyor işte neydi Zafer Havaalanı yani tam bir rezalet. Oraya her türlü teşvik veriliyor, uçmayan yolcu başına yine bizim vergilerimizden, hepimizin vergisinden para veriliyor ve artık ayyuka çıktı -KİT Komisyonunda belki takip ediyorsunuzdur- yani Türkiye’nin bence en büyük skandallarından biri, Zafer Havaalanının uçmayan yolcular için önümüzdeki beş, on, on beş yıl için taahhüt edilmiş olması. Ama Eskişehir’e Zafer Havaalanından daha fazla insan “charter” uçaklarıyla gelmeye çalışıyor, işte hacca gitmeye çalışıyor, umreye gitmeye çalışıyor charter uçağıyla bizden, biz maalesef tarifeli sefer koyduramıyoruz. Emirdağda biliyorsunuz Afyon’un ilçesidir ama çok fazla Emirdağlı Eskişehir’de yaşar. Sayın Volkan Bozkır burada, diğer diplomatlarımızın hepsi biliyor, Brüksel’de neredeyse Emirdağ’ını biliyorsunuz ülke zannederler yani Türkiye’nin içinde bir başkent gibi zannederler. Eskişehir’imizde dediğim gibi on binlerce Emirdağlı yaşıyor, uçacak uçak bulamıyorlar ve “charter”cılarının elinde 500-600 eurolara uçmak durumunda kalıyorlar. Buna da yani Ulaştırma Bakanlığımızın, tamam Şili’ye arturalım... İşte biz dün Karadağ’dan geldik “Günde iki sefer var, arturalım.” deniliyor. Artıralım çünkü gerçekten dostluğun, ticaretin gelişmesine katkı sağlar ama bu ülkenin yurttışı olan Eskişehirlielerin de, bu ülkenin yurttışı olan Emirdağlıların da Brüksel’e giderken, Eskişehirlielerin Van’a, Ağırı’ya giderden

ya da tatillerini geçirmek için Trabzon, Karadeniz ya da Akdeniz'e giderken ya da iş bağlantıları için İstanbul'a giderken ulaşımını sağlamak da bence Ulaştırma Bakanlığının, Türk Hava Yollarının asli görevi olmalıdır diye düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Oruç, buyurun.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Koç'un ilk ifadesi ve önerisine tamamen katılıyorum, yani verilen cevaba açıkçası “Keşke verilmesiydi böyle bir yanıt.” demek istiyorum özellikle. Çünkü Türkiye’de OHAL’in yasal olarak kalktığı iddiası var ama biz fiilen hâlâ devam ettiğini ısrarla iddia ediyoruz. Bugün eğer uçtuğumuz uçakta özgürce gazetemizi okuyamayacaksak... Bana sorarsanız tam da Dışışleri Komisyonunun da konusudur bu çünkü biz dış siyasetimizi belirlerken Belarus’a, Afrika ülkelerine bakarak değil daha gelişmiş olana yüzümüzü dönüp oradan örnek almak zorundayız. Bugün eğer belli başlı gazetelere ki çıkmaktadır bu gazeteler; bunlar hasbelkader kapılarına kilit vurulmayan, çarpı atılmayan gazeteler olarak kaldılar; bunların da başına ne geleceği belli değil hakikaten. En nihayetinde düşünce ve ifade özgürlüğü olduğunu iddia ediyorsak bu ülkede her türlü basının, yayının en özgür bir biçimde erişilebilir olması şarttır.

Bunun yanı sıra, tam da THY marka olduğu için bunu söylüyoruz. Sizlerin de ifade ettiği gibi “THY”ları bir markadır.” diyorsak, markadan ne anlıyoruz biz? Ayıplı gazeteler midir bunlar? Ayıplıysa neden çıkıyor bu gazeteler? Bizi kirletecek mi bu gazeteler? Demek ki bizim başkasının fikrine hiçbir şekilde tahammülümüz yok; ben bu açıklamadan tamamen bunu anlıyorum.

Ben burada yine son süreçte yaşanan bir olayı da ifade etmeden geçemeyeceğim madem bu tartışma burada açıldı. AİHM kararı; AİHM, Sayın Demirtaş için serbest bırakılmasına dönük bir karar açıkladı ama ne yazık ki Türkiye’de basın özgür olmadığı gibi yargı da özgür değil ve AİHM kararını boşa düşürecek hızlandırılmış bir kararla Sayın Demirtaş ve diğer milletvekillerimize, HDP’nin milletvekillerine, geçmiş dönemdeki vekillerimize dönük haklarında alınan karar ortadadır.

Ben ayrıca, demin de ifade ettiğim gibi, evet, gündemimiz bu değil ama sizlerin verdiği cevap bu konuşmanın önünü açmıştır. Demokratik bir ülkede iktidar farklı seslere tahammül etmek zorundadır yoksa bu ülke demokratik değildir; bu kadar basit ve nettir. O yüzden ben kürsülerden çıkılıp hani bunu demokrasi adına, bu ülkenin güvenliği adına yapıyoruz denilmesini asla doğru bulmuyorum; tam tersine, bu ülke daha güvenliksiz bir ülke hâline geldi. Bu ülke dış ülkeler tarafından daha fazla, daha çok eleştirilen, dünya kamuoyu tarafından daha çok eleştirilen bir ülke konumuna geldi özellikle son birkaç senelik iktidarın icraatlarından dolayı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çonkar, buyurun.

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Ben kısaca bir değerlendirme yapmak istiyorum. Gerek Türkiye’de ve gerek diğer kurumlarımızda muhalefetin iktidarı eleştirmesi noktasında herhangi bir kısıtlama yok. Ben her gün yüzlerce köşe yazısını pek çok gazetede takip ediyorum ve Türk Hava Yolları içerisinde vatandaşlarımıza, insanlarımıza sunulan gazetelerin içerisinde de Hükûmetin pek çok politikasını eleştiren sayısız yazı var. Bunu her gün hepimiz tespit edebiliriz.

Benim burada kastettiğim, dünyanın hiçbir yerinde siz bir kuruma siz yayınlanan bütün gazeteleri hava yolunuzda efendim bir hizmet olarak sunmak zorundasınız diyemezsiniz. O kurum kendi kalite standartları çerçevesinde, kendi hassasiyetleri ve bakış açısını da dikkate alarak burada şirketin, kurumun menfaatlerini, ülkenin menfaatlerini gözeterek bir politika belirler ve o çerçevede dengeli bir karar

alır. Bunun ötesinde yani kısıtlayıcı, sansürleyici veya muhalefetin farklı görüşlerinin yayınlanmasını engelleyici tarzda bir tutum olduğuna dair eleştirileri bizim kabul etmemiz mümkün değildir. Kurumsal kararlar alınırken, özellikle kamu özel ortaklığı olan Türk Hava Yolları gibi bir kurum da bir ortalama değerlendirme üzerinden, sunacağı hizmetleri ki bu basın yayın ürünleri olabilir veya diğer ürünler olabilir elbette ki bir belli bir tercih potasında kararlaştırmak durumundadır. Bizim bakış açımız budur. Kesinlikle muhalefetin veya muhalif görüşlerin engellendiğine dair bir değerlendirmeyi kabul etmek mümkün değildir. Dünyanın diğer hava yollarına da bakın -pek çoğuyla biz uçtuk- kısıtlı sayıda tercihi size sunarlar ve siz de onlar içerisinde kendi tercihinize göre bir seçim yaparsınız. Yani sınırsız bir tercih, her istenileni elde etmek gibi bir beklentinin ben çok gerçekçi de olmadığını düşünüyorum.

O açıdan, bu konunun bağlamından saptırılması da hoş olmaz. Bizler makul ölçülerde düşünebilen insanlarız, seçilmiş milletvekilleriyyiz; hepimiz demokrasinin değerini, önemini, kıymetini yaşayarak tecrübe etmiş insanlarız. Bu noktada birbirimize karşı bence daha hassas hareket edelim, hepimiz bu anlamda bu değerlerin öneminin farkındayız ve aşırılıkların ve ülkemize, millî menfaatlerimize zarar verebilecek, halel getirebilecek konuların da ortak olarak karşısında duralım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1409) (Devam)

BAŞKAN – İzin verirsiniz Katar Anlaşması'yla ilgili vadedilen bir bilgi vardı. Araya girelim Sayın Bozbiyyık bu bilgiyi versin bize ve Sayın Çakırözer ve Sayın Koç'un bu bilgi talebi karşılanmış olsun; ona göre karar verin ve sonra biz devam edelim.

Buyurun Sayın Bozbiyyık.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI YILDIRIM BOZBIYIK – Sayın Başkanım, saygıdeğer üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Vergi dairesi kayıtlarına baktırdım sayın vekilim. Katar Petroleum Şirketi adına açılmış herhangi bir aktif vergi kaydı yok. Sadece 2014 yılına kadar irtibat bürosu olarak faaliyette bulunmuş, 2014 yılında o şube de kapatılmış efendim.

Arz ederim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bu şartlar altında muhalefet şerhi koymayacağınızı düşünelim mi?

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Evet.

BAŞKAN – Peki, o zaman biz sevk ediyoruz. Genel Kurula gelirse, gruplarımız eğer kabul ederlerse orada tekrar dile getirilir.

Teşekkür ediyorum.

Devam ediyoruz.

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245)(Devam)

BAŞKAN - Sayın Çakırözer, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Aslında tabii bu tartışmanın yapılacağı komisyon da bu değil ama konu açıldı, bir şekilde geldi ve karşılıklı konuşuluyor.

BAŞKAN – Şili’de de dikkatle dinliyorlar bizi.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Şöyle, şimdi, bu mesele şu: Yani demokrasi demek eşitlik ve ayrımcılık yapmamak; en temeli eşitlik ve ayrımcılık yapmamak. Burada baştan ayrımcılık yapılıyor. Bu ayrımcılığı gidermenin çeşitli yolları var. Yani eğer bunu savunan arkadaşlarımız ısrarlılarsa o zaman gazeteler ya hiç dağıtılmayacak ya ücretiyle satılacak yani hepsi olacak ama ücretini verecek alacak -işte, Pegasus’ta var biliyorsunuz, yiyecekler anlamında söylüyorum- ya da eğer kamu bunu yapacaksa... Kamu bu ayrımcılığı yapamaz, benim söylemek istediğim bu. Hep şu var, yani neye göre... Yani “aşırılık” dedi mesela Berat Bey; onu not ettim. Neye göre aşırılık, kime göre aşırılık? Az önce Haluk Bey söyledi, yani bazı yayın organlarına baktığımızda bize göre aşırılık. Yani bize, partimize, bazen şahıslarımıza öyle ifadeler kullanılıyor ki bırakın aşırılığı yani işte, “terörist” ya da işte, aklınıza gelen bir çok şey. Yani eğer bu ayrımcılığa gidersek bunu kim yapacak? Yani bugün Berat Bey kendisi iktidar ya da partisi iktidarda olduğu için ona göre yapıyor. O zaman yarın biz geldiğimizde diğerlerini yasaklayıp sadece bize daha objektif olduğunu düşündüğümüz gazetelere mi yapacağız? Bence bunun bir kuralı olması lazım ya da olmayacaksa o zaman vazgeçeceğiz.

Benim vurgulamak istediğim bir konu var, aslında sayın bürokratımız eğer biliyorsa bir soru soracağım. Kaç tane yurt dışı uçuş yapılıyor bir günde? Mesela, Türk Hava Yolları... Bir bilginiz var mı; yoksa sorun değil yani alanınız değilse eğer.

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ BAHRİ KESİCİ – Çok affedersiniz, şu anda tam net olarak hatırlamıyorum ama yurt dışında yani Avrupa’nın bütün başkentlerine, Uzak Doğu’daki birçok...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir)- Sefer sayısını merak ediyorum.

BAŞKAN – Onu sağlayalım size.

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ BAHRİ KESİCİ – Net olarak sağlarız inşallah.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Şunu söyleyeceğim: Varmak istediğim ve Komisyon üyesi arkadaşları bir konuda bilgilendirmek istiyorum. Bu konunun bir ekonomik boyutu da var; o da şu: Türk Hava Yollarının aldığı gazeteler, yani hangi gazeteyi alıyorsa uçağına, örneğin bin sefer varsa ve her sefere 20 tane gazete konuluyorsa 20 bin tane gazete demek, eğer 2 bin sefer yapıyorsa günde ve 50 tane koyuyorsa 100 bin gazete alımı demek. Gazete alımı, yani toplu bir şekilde alım tabii ki o gazeteye ekonomik katkı sağlıyor ama yine geçmişte hasbelkader gazetecilik yapan bir üyeniz olarak şunu söyleyeyim, kamunun bir de verdiği ilanlar var. Bu ilanları verirken Basın İlan Kurumu, tirajına bakıyor gazetenin. O tirajın artışına Türk Hava Yolları katkı sağlıyor. Örnek; A gazetesinden o gün Türk Hava Yolları 10 bin tane alıyorsa çok önemli bir kriteri bir anda atlıyor o gazete ve B gazetesi, alınmadığında Türk Hava Yollarına, uçağı o gazeteyi satacağına diye ya da satamadığında kamu ilanlarından mahrum kalıyor. Zaten Genel Kurulda da konuşuyoruz, başka yerlerde de konuşuyoruz büyük bir kâğıt krizi var, yani dışa bağımlıyız. Gazeteler kâğıt bulmakta zorlanıyor, gazeteler yayınlarına ara veriyor. İzmir milletvekillerimiz var ise biliyorlar İzmir’de gazeteler hafta sonu artık çıkmıyor, gazeteler sayfalarını eksiltiyor böyle bir krizde. Hep bunların sebebi, ilan bulamıyor gazeteler. Basın İlan Kurumuna yalvarıyoruz, aman ilan tarifeni yüzde 15 artırma da yüzde 30 artır, yüzde 50 artır diye. O yüzden Türk Hava Yollarının alım yaptığı gazete sayısı, çeşidi Türkiye’de gazetelerin yaşamasını, basının yaşamasını, halkın haber alma hakkının yaşamasını, basın emekçilerinin yaşamasını, işlerini korumasını doğrudan ilgilendirdiği için önemli. Sadece neden Sözcü yok, neden Akşam var tartışması değil bu; basın nasıl yaşamalı, basın emekçisi görevini nasıl yapmalı tartışması olduğu için de önemli ve buna lütfen hani bugünün koşullarıyla değil, yani yarın biz muhalefette olduğumuzda iktidar A partisi, B partisi olursa ve kendine göre bir basın anlayışı yaparsa bu iyi midir diye bakmamızda fayda

var. Yani ben mesela bugün ille de şeylerin hepsini atın, şu anda verilenleri, sadece işte Evrensel'i koyun, Cumhuriyet'i, Bir Gün'ü koyun demiyorum, yapacaksanız ayrımcılık yapmayın diyorum ve hatta yapamayacağınız diyorsanız kaldırın o zaman ama bunu kaldırdığınızda gazetelerin temel bir ihtiyacını ortadan kaldırılıyorsunuz, yani can damarını kesersiniz diyorum. O zaman bu ayrımcılığı kaldırın, insanlara seçme hakkı verin diyorum. Bunun asla aşırıcılığı destek, ne bileyim, terörü destek ya da işte, ülkemizin bölünmez bütünlüğüne, kardeşliğimize, barışımıza bir darbe olduğu görüşüne katılmıyorum; onu ifade etmek istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun, son sözü size verelim.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Teşekkür ederim.

Sayın Çonkar çıktı galiba ama kendisine bir sorum olacaktı. Soruyu da sormadan önce şunu belirtmek istiyorum. Biz o kadar zor koşullarda siyaset yapıyoruz ki bu dönemde muhalefetin nasıl konuşacağına hatta ana muhalefet liderinden tutun da diğer muhalefet partilerinin tamamına kadar, genel başkanlarından milletvekillerine kadar nasıl konuşacağına dair bize bir çerçeve çizilmeye çalışılıyor şu Meclis çatısı altında. O nedenle, muhalefete sınırsız özgürlük tanındığını iddia ettiler; buna kesinlikle hiçbir şekilde katılmıyorum. Herkese bir hiza verilmeye çalışılıyor ve bununla ilgili çeşitli yol ve yöntemler deniyor bunu belirtmek isterim.

Sorum da şudur: “Twitter”, sosyal medya ve özellikle bu OHAL döneminde kapatılan çocuk kurumları, kadın kurumları, basın yayın organları... Bu bir sansür değil midir, bu uygulama? Twitter ve sosyal medya hesaplarından dolayı sayısız insanımız, vatandaşımız ceza almıştır. Bu, sansürün ta kendisi değil midir? Bu soruları burada olsaydı yanıtlamasını rica edecektim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Bir cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – Tabii, buyurun Hocam.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Tek bir cümle.

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Vallahi, billahi bu söylenenler sonrasında ekleyecek tek bir cümlem dahi yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu şekilde teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE ŞİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 – (1) 7 Aralık 2017 tarihinde Kolombo’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1245) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan ve İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi koymak isteyen sayın üyelerimizin 7 Aralık Cuma günü saat 14.00'e kadar şerhlerini Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı temsilcilerine de teşekkür ediyoruz.

Gündemin 10'uncu maddesine geçiyoruz.

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1243)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi. (2/1243) esas numaralı Kanun Teklifi, 31 Ekim 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 9 Kasım 2018 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÜK – Sayın Başkanım, Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı, açlıkla mücadelede son altmış yıldır önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye, 1961 yılında kuruluşundan bu yana –kısa adıyla- WFP faaliyetlerinde yer almış ve kayda değer gönüllü katkı sağlamıştır.

WFP ile ülkemiz arasında 10 Temmuz 2003 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma imzalanmıştır. Dünya Gıda Programı'yla ilişkilerimiz hâlihazırda söz konusu temel anlaşma çerçevesinde yürütülmektedir.

Dünya Gıda Programı, ülkemizde geçici koruma altında tutulan Suriye vatandaşları için Türk Kızılayı'yla iş birliği hâlinde gerçekleştirdiği çalışmalar çerçevesinde başlattığı gıda yardımı projesinin yürütülebilmesi için ülkemizde Dünya Gıda Programı alt ofislerinin kurulması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Kuruluşundan beri yakın ilişkiler içinde olduğumuz, görev alanındaki konular ülkemiz için önem taşıyan, her yıl ülkemizden önemli miktarda gıda alımı yapan, ülkemizle ilişkilerini geliştirme isteğinde olan örgütün, ülkemizdeki Suriyelilere yönelik çalışmaları da dikkate alınarak alt ofis kurma talebi

olumlu değeriendirilmiştir. Temel anlaşmada WFP'nin yani Dünya Gıda Programı'nın ülke ofisine bağılı olarak alt ofis kurmasına yönelik herhangi bir hüküm yer almaması nedeniyle anlaşmanın tadil edilmesi gereğı ortaya çıkmıştır. Bu itibarla Dünya Gıda Programı'nın ülke ofisine bağılı olarak Hükümetimizin onayıyla alt ofis açmasına izin verecek şekilde temel anlaşmayı tadil eden bir ek protokol 8 Mayıs 2018 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Büyükelçim, nerede kurulacak bu alt ofis, tek bir ofis mi, birkaç ofis mi?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÜK – Yok, şehirleri sayabilirim efendim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Zahmet olmazsa.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÜK – Estağfurullah.

İstanbul, İzmir, Gaziantep, Şanlıurfa, Hatay ve Mersin'deki alt ofisleri hukuki statü kazandı.

BAŞKAN – Eskişehir'de olmayacak mı?

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Suriyeliler açısından mı önem arz ediyor, o anlamda?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÜK – Evet.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Eskişehir'i yine feda ettik Utku Bey.

Teşekkür ediyorum.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER DÜNYA GIDA PROGRAMI ARASINDA TEMEL ANLAŞMA'YA EK PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 8 Mayıs 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1243) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 7 Aralık Cuma günü saat 14.00'e kadar muhalefet şerhlerini iletmelerini istirham ediyorum.

Gündemin 11'inci ve son maddesine geçiyoruz.

11.- Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi. (2/1367) esas numaralı Kanun Teklifi, 9 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 30 Kasım 2018 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ
BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÜK – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Afrika ortaklık politikamız bağlamında, Burundi'yle ikili ilişkilerimizin geliştirilmesine önem atfediyoruz. Aynı siyasi iradenin ekonomik ve sosyal kalkınma ihtiyacı içinde bulunan Burundi yönetiminde de mevcut olduğunu görüyoruz. Bunun bir göstergesi olarak, Burundi, 2014 yılında ülkemizde bir büyükelçilik açmıştır. Bu çerçevede, Burundi'de tarafınızca da bir büyükelçilik açma kararı alınmıştır. Bujumbura Büyükelçimiz olarak atanan Serap Ataay'ın aralık ayı içinde göreve başlaması beklenmektedir.

Burundi, ülkemize müzahir bir ülke olup, uluslararası adaylıklarımız ve uluslararası alandaki çeşitli girişimlerimizde somut destek vermektedir. Biz de başta eğitim olmak üzere tarım ve tarımsal sanayi, hayvancılık, insani yardım, altyapı, enerji ve benzeri alanlarda Burundi'ye destek olmayı öngörüyoruz.

Son dönemde çeşitli vesilelerle gerçekleştirilen üst düzey temaslar ilişkilerimizin gelişmesine katkı sağlamıştır. Burundi Genelkurmay Başkanının da geçtiğimiz eylül ayında ülkemize yaptığı ziyaret askerî iş birliğimiz açısından son derece verimli olmuştur. Ziyaret vesilesiyle Komisyon gündemine getirilen söz konusu anlaşma imzalanmıştır. Anılan anlaşmayla, ikili askerî ilişkilerin hukuki zemininin oluşturulması, taraflar arasında askerî ve savunma iş birliği sağlanması amaçlanmaktadır.

Söz konusu anlaşmayla, askerî eğitimden ortak tatbikatlara, savunma sanayisi ve silahlı kuvvetler arasında iş birliğinden istihbarat değişimi ve tecrübe paylaşımına kadar birçok alanda iş birliğinin geliştirilmesi öngörülmektedir.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın General İhsan Bülbül, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL İHSAN BÜLBÜL – Saygılar sunuyorum.

Bugüne kadar Burundi’yle askerî eğitim alanında, öğretim alanında, tatbikatlarda herhangi bir ilişki gerçekleştirilmemiş, sadece karşılıklı bir iki ziyaret söz konusu olmuş ancak 10 Eylül 2018 tarihinde her iki ülkenin Genelkurmay Başkanları’nca imzalanmış olunan bu anlaşma diğer alanlara ilave olarak da askerî alanda askerî eğitim ve öğretim, savunma sanayisi, tatbikat, silahlı kuvvetler arasında iş birliği ve anlaşmanın 4’üncü maddesinde ayrıntılı olarak belirtilen alanlarda ikili ilişkiler kurulması ve geliştirilmesi yönünde önemli katkılar sunacağını ve hukuki bir zemin oluşturacağını değerlendiriyoruz.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özdemir, buyurun.

İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, Milli Savunma Bakanlığı temsilcimiz İhsan Bey’e iki soru sormak isterim: Anlaşma metnine baktığımızda genel bazı ifadeler var ama acaba bu anlaşma metni içerisinde yer alan konular genel bir metin midir yani diğer bazı ülkelerle yapılan anlaşmalardan alınan bir metin ve konuları mı içeriyor, Burundi’yle alakalı özel hususlar var mıdır burada?

Bir başka sorum: Tabii, bu anlaşmada yine kapsam içerisinde bazı hibe programlarının da olabileceği ifade ediliyor. Bunun da kapsamı neye göre tespit edilecek? Bilgi verirseniz sevinirim.

Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL İHSAN BÜLBÜL – Sayın Vekilim, her ülkeyle ilgili yapılan askerî eğitim veya sanayi alanında iş birliği anlaşmalarının çerçeveleri o iki ülke arasındaki karşılıklı görüşmeler çerçevesinde belirleniyor. Standart bir metin olmamakla beraber büyük bir bölümü aşağı yukarı eğitim anlaşmalarında veya savunma sanayi anlaşmalarında bulunuyor. Öncekilerde mesela bu kadar kalem konunun olmadığı zamanlar da oluyor tabii. Burada toplam 20 madde var ama 6-7 maddeyle de sınırlı olduğu oluyor.

Diğer yandan, hibe anlaşması ise bizim 3212 sayılı İhtiyaç Fazlası Malların Satım ve Hibesine İlişkin Kanun’umuz var. Bu kanun çerçevesinde her iki ülkenin yapmış olduğu anlaşma çerçevesinde Hükûmetin belirleyeceği kıstaslar, kriterler ve bu kanunun hükümleri doğrultusunda zaman zaman ilişki içinde olduğumuz ülkelere hibe yapılıyor bu 3212 sayılı Kanun çerçevesinde.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koç.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Paşam, hoş geldiniz.

Şimdi, Türkiye’nin yine aynı şekilde geçmiş dönemlerde Ruanda Cumhuriyeti, Nijer, Gana’yla ilgili imzaladığı askerî çerçeve anlaşmaları var. Bunlar birer örnek olarak, birer kalıp örnek olarak mevcut. Şimdi, Burundi Cumhuriyeti’yle imzalanan anlaşmada... Bir defa, Burundi, eski bir Belçika sömürgesi bildiğim kadarıyla ve iç çatışmaların da devam ettiği bir ülke, huzursuz bir ülke, çok yoksul bir ülke. Şimdi, biz burada daha önce Afrika ülkeleriyle imzaladığımız anlaşmanın dışında baktığımız zaman, orada o çerçeve anlaşmalarda yer almayan bir husus yer alıyor bu anlaşmada. O da “Askerî istihbarat” başlıklı 8’inci madde Sayın Bülbül. Söz konusu 8’inci maddenin, diğerlerinde olmayan bu 8’inci maddenin burada dercedilmesi ve (1)’inci fıkra oldukça ilgi çekici ve dikkat çekici. Ben burada

bir açıklama yaparsınız diye umuyorum. O da şu yani 8'inci madde, oradan (1)'inci fıkrayı okuyorum: "Bu madde, Tarafların karşılıklı menfaatlerine hâlel getireceği düşünölen ve birlikte kararlaştırılacak ölkelerle ilgili, öncelik askerî faaliyetlerde olmak üzere, Tarafların Silahlı Kuvvetlerinin ilgi alanındaki gelişmeleri ve bu ölkelerin Türkiye ve Burundi'deki faaliyetleri ile ilgili askerî istihbarat bilgilerinin mübadelesini kapsar."

Şimdi, Türkiye'nin bir defa Burundi'yle birlikte kararlaştıracağı ne gibi bir askerî faaliyet çerçevesi olabilir? Tarafların karşılıklı menfaatlerine hâlel getireceği düşünölen ölkelerden ne kastedilmiştir, hangi ölkeler kastedilmiştir? Yani biz burada hâlâ o topraklarda kolonyal artıkları olan Belçika'yı mı kastediyoruz yoksa Orta Doğu Afrika'da yer alan, komşularıyla da problemleri olduğunu bildiğimiz, kendi içinde de sıkıntıları olan Burundi ile hangi ölkeleri kapsayan bir askerî menfaat çerçevesi gözetiyoruz?

Demin vurguladığım gibi, diğör Afrika ölkeleriyle yaptığımız askerî çerçeve anlaşmalarında böyle bir madde söz konusu değildir Sayın Bülöl. Yani yukarıda belirtilen sebeplerle bizim biraz kafamız karışık burada Sayın Başkanım. Bir açıklama bekliyoruz. Bu çerçevede bir muhalefet şerhinin de gelişmesi gerekir. Yani Türkiye eğer bu çerçeve içerisinde hareket edecek olursa bence bu askerî istihbarat paylaşımı, Türkiye'nin mensup olduğu birtakım büyük "alliance"lar var, NATO gibi çerçeve anlaşmalarımız olan daha büyük gruplar var yani ne kastediyoruz, neyi hedefliyoruz; bunu açıkça vurgularsanız mutlu olurum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Gücök, siz mi cevap vereceksiniz yoksa Sayın Bülöl'e mi söz verelim?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ÇOK TARAFLI EKONOMİK İŞLER GENEL MÜDÜRÜ
BÜYÜKELÇİ ÖMER GÜCÖK – Sayın Bülöl cevap verecek.

BAŞKAN – Sayın Bülöl, buyurun.

MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL İHSAN BÜLBÜL – Sayın Vekilim, bu sorunuzla ilgili olarak doyurucu ve daha sağlıklı olması açısından yazılı bir cevap verme imkânı sunarsanız. Komisyona özellikle...

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – O zaman, biz, muhalefet şerhimizi bu çerçeve içerisinde olgunlaştıralım. O geldiği zaman Genel Kurul görüşmelerinde ifade edebiliriz.

BAŞKAN – Şöyle yapabiliriz: Sayın Bülöl, eğer bu bilgiyi şerh verme süresinin dolmasından önce sayın Komisyon üyelerimize yarın öğleden sonra 2'ye kadar muhalefet şerhlerini verebilmelerine imkân sağlayacak şekilde...

MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL İHSAN BÜLBÜL - Hemen biz paylaşırız.

BAŞKAN - ...gönderirseniz, bize gönderirseniz biz de Komisyon üyelerimizin hepsine dağıtırız, ona göre de üyelerimiz bir karar verirler şerh koyup koymayacaklarına.

MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL İHSAN BÜLBÜL - Anlaşıldı Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Uygun mudur Sayın Koç?

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) - Uygundur.

BAŞKAN - Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ İLE BURUNDİ CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
ARASINDA ASKERÎ ÇERÇEVE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 10 Eylül 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1367) esas numaralı kanun teklifinin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Biraz önce konuştuğumuz çerçevede Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 7 Aralık Cuma günü saat 14.00'e kadar muhalefet şerhlerini belirtmelerini istirham ediyorum.

Değerli katılımcılar, sizler tarafından gündeme getirilecek ilave bir husus yoksa Dışışleri Komisyonunun 27'nci yasama dönemi 2'nci yasama yılı 3'üncü toplantısını kapatıyorum.

Katkılarınızdan, katılımınızdan dolayı hepinize içten teşekkürlerimi sunuyorum. Müteakip toplantıda görüşmek üzere hayırlı günler temenni ediyorum. Yürütme temsilcilerine ve bütün katkıda bulunanlara da ayrıca teşekkür ediyorum.

İyi günler temenni ediyorum.

Kapanma Saati:14.32

